

Επισκόπηση των κοινωνικών, συναισθηματικών και προσωπικών δεξιοτήτων των νέων με παραβατική συμπεριφορά

Συγγραφείς: Dr Adeela ahmed Shafi MBE (University of Gloucestershire), Dr Laura Castillo-Eito (University of Gloucestershire)

Συντελεστές: Dr Françoise Salesse (Institut Saumurois de la Communication), Ourania Xylouri (Athens Lifelong Learning Institute), Alice Valenza (CESIE)

101

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Το Έργο Skills4Life

Η «Επισκόπηση των κοινωνικών, συναισθηματικών και προσωπικών δεξιοτήτων των νέων με παραβατική συμπεριφορά» είναι αποτέλεσμα του έργου Skills4Life, ενός διετούς έργου που συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι εταίροι του έργου είναι:

- Institut Saumurois de la Communication – Γαλλία - Συντονιστής Φορέας
- CESIE – Ιταλία
- Athens Lifelong Learning Institute – Ελλάδα
- University of Gloucestershire – Ηνωμένο Βασίλειο
- European Prison Education Association - Νορβηγία

Το έργο Skills4Life επικεντρώνεται στην προσωπική ανάπτυξη των νέων με παραβατική συμπεριφορά, των νέων που εκτίουν ποινές σε Καταστήματα Κράτησης και των νέων που έχουν πρόσφατα αποφυλακιστεί. Στο πλαίσιο του έργου αναπτύχθηκε και εφαρμόστηκε μια εκπαιδευτική παρέμβαση που εκτιμά τους ανθρώπους για το ποιοι είναι και τι θα μπορούσαν να γίνουν, αντί να τους κρίνει, να τους απορρίπτει ή να τους περιορίζει εξαιτίας του παρελθόντος τους.

Βασικοί στόχοι του έργου είναι:

- η δημιουργία ενός πλαισίου, με βάση το οποίο οι νέοι/ες με παραβατική συμπεριφορά θα μπορέσουν να δημιουργήσουν μια νέα ταυτότητα και να παραμείνουν μακριά από την παραβατικότητα.
- η παροχή των απαραίτητων εφοδίων, ώστε να συνεχίσουν τη ζωή τους μετά την αποφυλάκιση μακριά από παραβατικές και αξιόποινες συμπεριφορές και πρακτικές.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, το έργο προτείνει την υλοποίηση εκπαιδευτικών εργαστηρίων που λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των εκπαιδευόμενων, ώστε να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους, να αντιμετωπίσουν επιτυχώς τις προκλήσεις της ζωής - τόσο κατά τη διάρκεια της κράτησής τους όσο και μετά την αποφυλάκισή τους και να ζήσουν μια χαρούμενη και ευχάριστη ζωή μακριά από την παραβατικότητα.

Τα εκπαιδευτικά εργαστήρια του έργου Skills4Life στηρίχθηκαν στα αποτελέσματα της παρούσας επισκόπησης.

Πίνακας Περιεχομένων

Το Έργο Skills4Life	2
Πίνακας Περιεχομένων.....	3
Εισαγωγή.....	4
Ενότητα 1 – Βιβλιογραφική Ανασκόπηση.....	6
Το σύστημα δικαιοσύνης για τους νέους στην Ευρώπη.....	6
Παράγοντες που συμβάλλουν στην αποχή από το έγκλημα.....	9
Προσφερόμενες υπηρεσίες	11
Ενότητα 2 – Ανάλυση Αναγκών.....	18
Μεθοδολογία	18
Συμμετέχοντες.....	20
Θεματικές ενότητες μετά την πρωτογενή έρευνα	21
Παράγοντες που επηρεάζουν την αποχή.....	24
Το Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο του Skills4Life	26
Βασικοί τομείς που λήφθηκαν υπόψη κατά τον σχεδιασμό του Εκπαιδευτικού Περιεχομένου	26
Βιβλιογραφία	27
Παράρτημα 1 – Μεθοδολογία διεξαγωγής των συνεντεύξεων.....	32
Παράρτημα I – Υπόδειγμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που εστάλη από το Athens Lifelong Learning Institute	41
Παράρτημα II – Ενημέρωση των φορέων για το έργο.....	42
Πλεονεκτήματα της συμμετοχής.....	43
Παράρτημα III – Πληροφορίες για τους συμμετέχοντες	45
Παράρτημα IV - Έντυπο συναίνεσης.....	47
Παράρτημα V – Οδηγός Συνέντευξης για Νέους Κρατουμένους.....	48
Παράρτημα VI – Ερωτήσεις Συνέντευξης για τους νέους που έχουν αποφυλακιστεί	50
Παράρτημα VII – Έντυπο αναφοράς	52
Παράρτημα VIII – Κωδικοποίηση των συνεντεύξεων.....	53

Εισαγωγή

Το 2020, στην Ευρώπη υπήρχαν περισσότεροι από 4.000 νέοι κάτω των 18 ετών που φιλοξενούνταν σε δομές λόγω ποινικού αδικήματος (Aebi & Tiaago, 2021). Τα τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος, δεδομένου ότι τόσο ο αριθμός των νέων ατόμων που εισέρχονται στο σύστημα δικαιοσύνης όσο και ο αριθμός των νέων που βρίσκονται υπό κράτηση έχει μειωθεί. Ωστόσο, η πρόοδος αυτή συνοδεύεται από ένα απαράδεκτα υψηλό επίπεδο υποτροπής, καθώς πάνω από το 50% των κρατουμένων δεν επανεντάσσεται επιτυχώς στην κοινωνία μετά την αποφυλάκιση και επιστρέφει στη φυλακή ή σε ανάλογες δομές.

Πρόσφατες έρευνες αναδεικνύουν τη σημασία της προσωπικής δράσης και της αλλαγής ταυτότητας ως κίνητρα για την αποχή από το έγκλημα (Johnston et al., 2019). Το έργο Skills 4 Life After Prison: Sowing the Seeds of Social Inclusion for Young Offenders (Skills4Life) στοχεύει στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου εκπαιδευτικού προγράμματος που θα βοηθήσει τους νέους με παραβατική συμπεριφορά να αναπτύξουν μια νέα ταυτότητα μακριά από το έγκλημα. Ενθαρρύνοντας την προσωπική δράση των κρατουμένων, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα έχει ως στόχο την προσωπική ενδυνάμωσή τους και την προετοιμασία της αποφυλάκισης και της επανένταξής τους στην κοινωνία.

Οι εταίροι του έργου, οι οποίοι ασχολούνται ενεργά με την έρευνα στον τομέα των καταστημάτων κράτησης και εργάζονται με νέους με παραβατική συμπεριφορά στις χώρες τους, είναι οι εξής:

- University of Gloucestershire (Ηνωμένο Βασίλειο)
- Institut Saumurois de la Communication (Γαλλία)
- Athens Lifelong Learning Institute (Ελλάδα)
- CESIE (Ιταλία)
- European Prison Education Association (Νορβηγία και με δραστηριότητα σε όλη την Ευρώπη)

Για την επίτευξη των στόχων του έργου, οι εταίροι ανέλαβαν την ανάπτυξη των παρακάτω τριών αποτελεσμάτων:

- της Επισκόπησης των κοινωνικών, συναισθηματικών και προσωπικών δεξιοτήτων των νέων με παραβατική συμπεριφορά
- του Εκπαιδευτικού Περιεχομένου του Skills4Life
- του Οδηγού εφαρμογής του Skills4Life

Το πρώτο αποτέλεσμα του έργου, η «Επισκόπηση των κοινωνικών, συναισθηματικών και προσωπικών δεξιοτήτων των νέων με παραβατική συμπεριφορά» χωρίζεται σε δύο κύρια μέρη: (1) τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, (2) την ανάλυση των αναγκών των ατόμων με παραβατική συμπεριφορά.

Το πρώτο μέρος της Επισκόπησης αφορά στη βιβλιογραφική ανασκόπηση στην οποία βασίζεται το έργο Skills4Life. Βασίζεται σε έρευνες που εξετάζουν το ζήτημα της εκπαίδευσης στα καταστήματα κράτησης και στοχεύει στην παρουσίαση του θεωρητικού πλαισίου του έργου. Ξεκινώντας από το σύστημα δικαιοσύνης για τους νέους στην Ευρώπη, την παρουσίαση των παραγόντων που ενθαρρύνουν την παραβατικότητα και τις ήδη προσφερόμενες υπηρεσίες προς τους νεαρούς παραβάτες, επιδιώκει την κατανόηση των συνθηκών κράτησης στις συμμετέχουσες χώρες.

Το δεύτερο μέρος της επισκόπησης αφορά στις πολιτικές που εφαρμόζονται στις χώρες υλοποίησης του έργου και εξετάζει τις εκπαιδευτικές ανάγκες των κρατουμένων, με βάση τα στοιχεία που συλλέχθηκαν μέσω πρωτογενούς έρευνας, η οποία υποδεικνύει τη σημασία της προσωπικής δράσης και της ταυτότητας. Εστιάζει επίσης στη μεθοδολογία για τη διεξαγωγή δευτερογενούς έρευνας με στόχο την εξέταση των πραγματικών αναγκών των ατόμων με παραβατική συμπεριφορά και τους παράγοντες που ενθαρρύνουν την αποχή από το έγκλημα, μέσω της διεξαγωγής συνεντεύξεων. Στο τέλος της «Επισκόπησης των κοινωνικών, συναισθηματικών και προσωπικών δεξιοτήτων των νέων με παραβατική συμπεριφορά» παρέχονται παραρτήματα με το υποστηρικτικό υλικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διεξαγωγή των συνεντεύξεων διερεύνησης των αναγκών των νέων.

Τόσο το πρώτο όσο και το δεύτερο μέρος συμβάλλουν στη διαμόρφωση του Εκπαιδευτικού Περιεχομένου του Skills4Life ώστε να είναι περισσότερο αποτελεσματικό και να ανταποκρίνεται όσο το δυνατόν περισσότερο στις ανάγκες των κρατουμένων σε όλες τις χώρες υλοποίησης του έργου.

Ενότητα 1 – Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

Το σύστημα δικαιοσύνης για τους νέους στην Ευρώπη

Διαφορές μεταξύ των χωρών

Οι πολιτικές και τα συστήματα δικαιοσύνης διαφέρουν σε ολόκληρη την Ευρώπη, καθώς για παράδειγμα, η ηλικία ποινικής ευθύνης κυμαίνεται από τα 10 (Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο) έως τα 16 έτη (Βέλγιο, Πορτογαλία - Aebi & Tíago, 2021). Διαφορές όπως αυτή καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι νέοι με παραβατική συμπεριφορά σε κάθε χώρα, αλλά και τον αριθμό των νέων που βρίσκονται υπό κράτηση (Souverein et al., 2019).

Στις χώρες υλοποίησης του έργου, η ηλικία ποινικής ευθύνης κυμαίνεται από τα 10 έτη στο Ηνωμένο Βασίλειο έως τα 14 έτη στην Ιταλία. Το ηλικιακό όριο της ομάδας των νέων με παραβατική συμπεριφορά διαφέρει επίσης στις χώρες υλοποίησης του έργου, καθώς ορισμένες από αυτές ορίζουν το όριο της ηλικίας ποινικής ευθύνης των νέων έως τα 18 έτη και άλλες έως τα 24 έτη. Για παράδειγμα, το 2020 στο Ηνωμένο Βασίλειο βρίσκονταν μηνιαίως κατά μέσο όρο υπό κράτηση 643 νέοι μεταξύ 10 και 18 ετών, ενώ στην περίπτωση της Γαλλίας όπου το όριο της ηλικίας ποινικής ευθύνης των νέων ορίζεται στα 16 με 24 έτη, ο αριθμός των νέων υπό κράτηση ανήρθε στα 17.624 άτομα. Οι διαφορές αυτές καθιστούν δύσκολη τη σύγκριση των συστημάτων δικαιοσύνης των χωρών.

Παρά την ανομοιογένεια σχετικά με την προσέγγιση του ηλικιακού ορίου ποινικής ευθύνης, το ποσοστό παραβατικότητας των νέων έχει μειωθεί σε πολλές χώρες της Ευρώπης, γεγονός που υποδηλώνει την εφαρμογή αποτελεσματικότερων στρατηγικών πρόληψης και παρέμβασης (Souverein et al., 2019). Ωστόσο, οι αποτελεσματικές στρατηγικές πρόληψης και παρέμβασης δεν βρίσκονται πάντα στο προσκήνιο λόγω των οικονομικών, δημογραφικών και κοινωνικοπολιτικών συνθηκών των χωρών (Souverein et al., 2019). Εξαιτίας αυτού, εξακολουθούν να υπάρχουν υψηλά ποσοστά υποτροπής μεταξύ των νέων σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες. Για παράδειγμα, στη Γαλλία, το ποσοστό υποτροπής των ανηλίκων έως και πέντε έτη μετά την κράτηση ανέρχεται στο 70%, ενώ στην Ιταλία, το 2016, το 64% των νέων που αποφυλακίζονταν στη συνέχεια υποτροπίαζαν (Save the Children, 2016). Τα υψηλά ποσοστά υποτροπής δείχνουν ότι πρέπει να δίνεται μεγαλύτερη προσοχή στην προετοιμασία της αποφυλάκισης των νέων και στην επανένταξή τους στην κοινωνία ήδη κατά τη διάρκεια της κράτησής τους. Το έργο Skills4Life έχει ως στόχο να προσφέρει στα καταστήματα κράτησης σε όλη την Ευρώπη ένα εύκολα εφαρμόσιμο εκπαιδευτικό περιεχόμενο, το οποίο θα εφαρμοστεί στο πλαίσιο εκπαιδευτικών εργαστηρίων για την καλύτερη προετοιμασία των νέων για τη ζωή τους μετά την αποφυλάκιση. Οι συμμετέχοντες σε αυτά τα εκπαιδευτικά εργαστήρια αναμένεται ότι θα έχουν μειωμένα ποσοστά υποτροπής.

Σύμφωνα με τους Sovereign et al. (2019) η σημασία της ανταλλαγής εμπειριών και πρακτικών μεταξύ των χωρών σχετικά με την ευρωπαϊκή εγκληματολογική φροντίδα των νέων είναι εξαιρετικά σημαντική. Στόχος είναι η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος που εστιάζει στην προσωπική ενδυνάμωση των νέων και την πρόληψη της υποτροπής. Λαμβάνοντας αυτό υπόψη, εταίροι από διάφορες χώρες της Ευρώπης συνεργάστηκαν για να ανταλλάξουν πρακτικές και να αναπτύξουν ένα κοινό εκπαιδευτικό περιεχόμενο στο πλαίσιο του έργου Skills4Life. Σύμφωνα με τους Sovereign et al. (2019) η κοινωνία πρέπει να προσφέρει «πιο κατάλληλες ευκαιρίες με προοπτικές για όλους τους νέους ώστε να αναπτύξουν πλήρως τις δυνατότητές τους» (σ. 5). Πρόκειται για μια άποψη στην οποία βασίζονται οι στόχοι του έργου.

Η κράτηση ως έσχατη λύση

Η ελευθερία αποτελεί ανθρώπινο δικαίωμα και, ως εκ τούτου, η στέρηση της ελευθερίας θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο ως μέτρο έσχατης λύσης. Πρέπει να λαμβάνονται άλλες δικαστικές αποφάσεις όταν ενδείκνυται (Nowak, 2019). Αυτό σημαίνει ότι η πλειοψηφία των νεαρών κρατουμένων είναι συνήθως άτομα για των οποίων την περίπτωση δεν προβλέπεται άλλη δικαστική απόφαση (Sovereign et al., 2019). Έτσι, σε όλες τις χώρες που συμμετέχουν στο έργο Skills4Life εφαρμόζονται πολιτικές που διασφαλίζουν ότι η κράτηση για τα παιδιά και τους νέους χρησιμοποιείται ως έσχατη λύση. Οι νέοι με παραβατική συμπεριφορά, και ιδιαίτερα οι νέοι που καταλήγουν να βρίσκονται υπό κράτηση, εμφανίζουν σύνθετες ψυχολογικές ανάγκες και συχνά έχουν βιώσει δυσάρεστες και αρνητικές εμπειρίες κατά τη διάρκεια της παιδικής τους ηλικίας (Hodgkinson et al., 2020).

Το σύστημα δικαιοσύνης για τους νέους στις χώρες υλοποίησης του έργου έχει ως βασικό στόχο την επανένταξη. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η αρχή «πρώτα το παιδί» καθοδηγεί τη δράση του συστήματος δικαιοσύνης για τους νέους, υποστηρίζοντας τα συμφέροντα των παιδιών. Η φυλάκιση αποτελεί την τελευταία και έσχατη επιλογή, καθώς προτεραιότητα δίνεται στην επιβολή μη στερητικών της ελευθερίας μέτρων, όταν αυτό είναι δυνατό (Youth Justice Board, 2019). Στην Ελλάδα, ο νόμος που σχετίζεται με τη δικαιοσύνη για τους νέους αναγνωρίζει ότι η τιμωρία έχει «περισσότερα μειονεκτήματα παρά πλεονεκτήματα» και βασίζεται κατά κύριο λόγο στο συμφέρον του ανηλίκου. Επομένως, στην Ελλάδα δίνεται προτεραιότητα στην εφαρμογή αναμορφωτικών και θεραπευτικών μέτρων και όχι στη φυλάκιση. Στην Ιταλία, το νομοθετικό διάταγμα της 2ας Οκτωβρίου 2018 n 121 για τα ανήλικα παιδιά με παραβατική συμπεριφορά υπογραμμίζει τη σημασία της προσφυγής σε εναλλακτικά μέτρα και την προσφυγή σε φυλάκιση μόνο ως μέτρο έσχατης λύσης. Οι βασικοί στόχοι αυτού του διατάγματος είναι η ενδυνάμωση, η εκπαίδευση και η πλήρης ψυχολογική και σωματική ανάπτυξη των νέων, η πρόληψη της υποτροπής, η επανορθωτική δικαιοσύνη και η παρέμβαση. Στη Γαλλία, πραγματοποιήθηκε πρόσφατα μια μεταρρύθμιση στο σύστημα δικαιοσύνης για τους νέους, η οποία χρησιμοποιείται μόνο για σοβαρά αδικήματα και έχει ως στόχο τη μείωση του αριθμού των νέων που βρίσκονται υπό κράτηση.

Παρά τις πολιτικές αυτές, η ποινή φυλάκισης ενός νεαρού ατόμου είναι μερικές φορές αναπόφευκτη. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι περισσότερες από τις χώρες εταίρους δίνουν

ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση εντός των καταστημάτων κράτησης. Για παράδειγμα, στην Ελλάδα, η φοίτηση σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά και σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας είναι υποχρεωτική για τους νέους σε όλα τα καταστήματα κράτησης (Crime and Media Lab-Κέντρο Μελέτης του Εγκλήματος, 2020). Τα σχολεία αυτά, ωστόσο, επικεντρώνονται στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση, χωρίς να δίνεται προσοχή σε άλλες σημαντικές δεξιότητες που χρειάζονται οι νέοι για την επιτυχημένη επανένταξή τους στην κοινωνία. Στα ίδια θέματα εστιάζουν και άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Για παράδειγμα, στην Ιταλία εφαρμόζονται προγράμματα εκπαιδευτικής παρέμβασης προσαρμοσμένα στις ανάγκες κάθε νέου με παραβατική συμπεριφορά (Dipartimento per la Giustizia Minorile e di Comunità, 2020). Τα προγράμματα αυτά περιορίζονται ως προς τις πτυχές που μπορεί να περιλαμβάνουν και αφορούν κυρίως στον επαγγελματικό προσανατολισμό, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, την πρακτική άσκηση, την ιδιότητα του πολίτη, την κοινωνική εργασία, τις πολιτιστικές, αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες και την επανορθωτική δικαιοσύνη. Παρόμοια είναι η κατάσταση που επικρατεί για τους κρατούμενους και στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς τα καταστήματα κράτησης εστιάζουν και εκεί στην υποχρεωτική και τυπική εκπαίδευση και στην επαγγελματική κατάρτιση (Youth Justice Board, 2020).

Οι δεξιότητες που λαμβάνει κανείς από την τυπική εκπαίδευση συμβάλλουν στην διασφάλιση της επανένταξης μετά την αποφυλάκιση και την αποφυγή της υποτροπής (Social Exclusion Unit, 2002). Ωστόσο, έρευνες δείχνουν ότι η εκπαίδευση δεν έχει θετικό αποτέλεσμα όταν δεν ικανοποιούνται άλλες βασικές ανάγκες των νέων, όπως η ασφάλεια ή η αίσθηση του ανήκειν (ahmed Shafi, 2018; Peterson-Young et al., 2021). Οι νέοι με παραβατική συμπεριφορά έχουν σύνθετες ανάγκες και μόνο όταν όλες αυτές οι ανάγκες αντιμετωπιστούν με ολοκληρωμένο τρόπο υπάρχει ελπίδα για επανένταξη.

Περίληψη

Στην παρούσα ενότητα συζητήθηκε ο τρόπος με τον οποίο τα συστήματα δικαιοσύνης για τους νέους στις χώρες εταίρους προσεγγίζουν την επανένταξη μέσω της τυπικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης. Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα των προσεγγίσεων που εφαρμόζονται είναι περιορισμένη, καθώς τα ποσοστά υποτροπής των νέων μετά την αποφυλάκιση είναι υψηλά. Έτσι, απαιτείται η εφαρμογή μιας πιο ολοκληρωμένης προσέγγισης που στοχεύει στην προσωπική ενδυνάμωση των νέων. Το έργο Skills4Life βασίζεται στις πρακτικές που εφαρμόζονται σε διάφορες χώρες της Ευρώπης και στοχεύει στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου εκπαιδευτικού προγράμματος που θα συμβάλλει στη μείωση των ποσοστών υποτροπής.

Παράγοντες που συμβάλλουν στην αποχή από το έγκλημα

Παράγοντες που ενθαρρύνουν την παραβατικότητα

Υπάρχουν διάφορα χαρακτηριστικά που θέτουν ένα νεαρό άτομο σε υψηλότερο κίνδυνο υποτροπής. Για παράδειγμα, έρευνες δείχνουν ότι η συναναστροφή με αντικοινωνικούς συνομηλικούς αποτελεί σημαντικό παράγοντα κινδύνου για την παραβατικότητα των ανηλικών (Forney & Ward, 2010). Οι περιορισμένες κοινωνικές δεξιότητες και η χαμηλή αυτοπεποίθηση αποτελούν χαρακτηριστικό των νεαρών ατόμων με παραβατική συμπεριφορά, και ιδιαίτερα αυτών που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο υποτροπής (Basanta et al., 2018; Van der Stouwe, 2016). Οι περιορισμένες κοινωνικές και διαπροσωπικές δεξιότητες συχνά συνδέονται με περιορισμένες δεξιότητες διαχείρισης και επίλυσης συγκρούσεων (United Nations, 2018).

Οι νέοι με παραβατική συμπεριφορά διατρέχουν υψηλότερο ψυχοκοινωνικό κίνδυνο από ό,τι άλλοι συνομηλικοί τους, υψηλότερο κίνδυνο εμφάνισης κατάθλιψης και διαταραχών άγχους, νιώθουν εντονότερα τα αρνητικά συναισθήματα και καταφεύγουν συχνότερα στη χρήση ουσιών (Borrás et al., 2016; Glowacz, 2021). Επομένως, η χρήση ουσιών και οι ασθένειες ψυχικής υγείας αποτελούν επίσης παράγοντες που ενθαρρύνουν την παραβατικότητα.

Άλλοι παράγοντες κινδύνου που διατρέχουν συνήθως οι νέοι με παραβατική συμπεριφορά είναι η σχολική διαρροή, η κακή γνωστική και συναισθηματική λειτουργικότητα και η έλλειψη δεξιοτήτων προγραμματισμού και οικονομικής διαχείρισης (United Nations, 2018). Για παράδειγμα, το Γραφείο Δικαιοσύνης Ανηλικών και Πρόληψης της Παραβατικότητας (1998) τονίζει ότι οι νέοι με παραβατική συμπεριφορά συχνά χρειάζεται να αναπτύξουν τις δεξιότητες κατανόησης και διαχείρισης των συναισθημάτων τους, τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων, καθώς και να αποκτήσουν επίγνωση των διαθέσιμων επαγγελματικών επιλογών ώστε να σχεδιάσουν κατάλληλα τη ζωή τους. Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η φυλάκιση οδηγεί σε συναισθήματα που εμποδίζουν τη μάθηση (ahmed Shafi, 2020).

Λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες κινδύνου που συζητήθηκαν, γίνεται σαφές ότι οι νέοι με παραβατική συμπεριφορά χρειάζονται υποστήριξη σε συγκεκριμένους τομείς της ζωής τους και ότι οι ανάγκες τους καθιστούν δύσκολη τη διαβίωσή τους (United Nations, 2018). Για αυτό τον λόγο, τα περισσότερα εκπαιδευτικά προγράμματα που στοχεύουν στη μείωση της παραβατικότητας και της υποτροπής επικεντρώνονται στη βελτίωση αυτών των δεξιοτήτων που ανήκουν σε αυτούς τους τομείς (Borrás et al., 2016), ενώ συζητάται η έμφαση που δίνεται από τα σωφρονιστικά καταστήματα στη βελτίωση του επιπέδου της τυπικής εκπαίδευσης. Όμως, εκτός από την τυπική εκπαίδευση, έμφαση θα μπορούσε να δίνεται και στην υποστήριξη της ψυχικής υγείας, πράγμα που θα βοηθούσε τα άτομα με παραβατική συμπεριφορά να αποφύγουν τη χρήση ουσιών και να αντιμετωπίσουν τα πιθανά προβλήματα ψυχικής υγείας. Επίσης, η εκμάθηση κοινωνικών και διαπροσωπικών δεξιοτήτων συμβάλλει στην επίλυση των συγκρούσεων και την αντίσταση στις πιέσεις των συνομηλικών (van der Stouwe et al., 2016). Έρευνες δείχνουν ότι τα προγράμματα αυτά είναι αποτελεσματικά όταν ενθαρρύνουν την ενεργή συμμετοχή και περιλαμβάνουν πρακτικές

δραστηριότητες όπου οι νέοι μπορούν να εξασκήσουν τις δεξιότητές τους (United Nations, 2018).

Σύμφωνα με το Her Majesty Inspectorate of Probation (2016), οι νέοι που είχαν επιτυχημένη επανένταξη αναφέρουν ότι οι παρεμβάσεις που πρόσφεραν δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων με εφαρμογή στην καθημερινή ζωή ήταν ιδιαίτερα χρήσιμες για την επανένταξή τους.

Ωστόσο, η υποστήριξη και τα προγράμματα που προσφέρονται στα καταστήματα κράτησης συχνά επικεντρώνονται σε μια συγκεκριμένη δεξιότητα. Επιπλέον, πρόσφατες έρευνες σχετικά με την αποχή από το έγκλημα δείχνουν ότι η βελτίωση αυτών των δεξιοτήτων δεν είναι αρκετή για την πρόληψη της υποτροπής, καθώς άλλοι παράγοντες, όπως η ικανότητα λήψης αποφάσεων και η ταυτότητα, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο (Wigzell, 2021). Επομένως, ενδείκνυται να δοθεί προσοχή στις δεξιότητες προσωπικής ενδυνάμωσης.

Η σημασία της ενεργής συμμετοχής

Η ικανότητα λήψης αποφάσεων δεν επηρεάζει μόνο την αποχή, αλλά και τη συμμετοχή στην εκπαίδευση (Van Tol, 2017). Κάθε εκπαιδευτικό πρόγραμμα που στοχεύει στη βελτίωση οποιασδήποτε από τις δεξιότητες που περιγράφονται σε αυτή την ενότητα θεωρείται επιτυχημένο μόνο αν ενθαρρύνει την ενεργή συμμετοχή των συμμετεχόντων (Baker, 2017). Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, καθώς τα προσωπικά κίνητρα των νέων επηρεάζουν την αποχή από το έγκλημα (Kontoroulou et al., 2018).

Οι νέοι με παραβατική συμπεριφορά συχνά απέχουν από την εκπαίδευση (ahmed Shafi et al., 2020). Η αποχή τους συχνά οφείλεται σε συναισθηματικά εμπόδια, τα οποία συνδέονται με τη φυλάκισή τους. Τα σύνθετα συναισθήματα που εμποδίζουν τη συμμετοχή τους στην εκπαίδευση πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων ώστε η συμμετοχή να ενθαρρύνεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Ο Baker (2017) υποστηρίζει ότι η δημιουργία μιας καλής σχέσης με τους κρατούμενους ενθαρρύνει τη συμμετοχή τους στα εκπαιδευτικά προγράμματα. Καλές σχέσεις δημιουργούνται όταν υπάρχει προθυμία κατανόησης και πραγματικό ενδιαφέρον για τις εμπειρίες των νέων, καθώς και όταν υπάρχει ένα κλίμα εμπιστοσύνης. Ωστόσο, σημαντική δεν είναι μόνο η σχέση με το προσωπικό, αλλά και η σχέση με το ευρύτερο δίκτυο του ατόμου, καθώς οι υποστηρικτικές σχέσεις ενθαρρύνουν τη συμμετοχή (O'Carroll, 2016).

Περίληψη

Σύμφωνα με έρευνες η μείωση των παραγόντων που ενθαρρύνουν το έγκλημα δεν αρκεί για την αποφυγή της υποτροπής. Η ανάπτυξη μιας θετικής ταυτότητας, η ικανότητα ανάληψης ευθυνών, η ατομική δράση και η προσωπική ενδυνάμωση συμβάλλουν στην αποχή από το έγκλημα. Ωστόσο, δεν αρκούν μόνο αυτά, καθώς οι παράγοντες ενθάρρυνσης του εγκλήματος και η αποχή από το έγκλημα συνδέονται άμεσα μεταξύ τους (Polascheck, 215). Για τον λόγο αυτό, το έργο Skills4Life εστιάζει στα εσωτερικά χαρακτηριστικά των ατόμων.

Προσφερόμενες υπηρεσίες

Όπως συζητήθηκε στο 2^ο μέρος, ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που στοχεύει στην παροχή βοήθειας σε άτομα με παραβατική συμπεριφορά για την επανένταξή τους στην κοινωνία και στην αποχή από το έγκλημα πρέπει να ενθαρρύνει την προσωπική ενδυνάμωση και την εξάσκηση ορισμένων βασικών δεξιοτήτων. Οι κοινωνικές και διαπροσωπικές δεξιότητες είναι σημαντικές καθώς επιτρέπουν στο άτομο να αναπτύσσει ουσιαστικές σχέσεις με άλλα άτομα. Οι κοινωνικές δεξιότητες περιλαμβάνουν την επίλυση συγκρούσεων και την αντίσταση στην πίεση των συνομηλικών. Άλλες σημαντικές δεξιότητες που πρέπει να περιλαμβάνει ένα τέτοιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα είναι ο αυτοέλεγχος και η διαχείριση των συναισθημάτων, η επίλυση προβλημάτων, οι δεξιότητες λήψης αποφάσεων και οι δεξιότητες προγραμματισμού και οικονομικής διαχείρισης. Η εξάσκηση αυτών των δεξιοτήτων πρέπει να εστιάζει σε καταστάσεις της καθημερινότητας (Her Majesty Inspectorate of Probation, 2016). Οι δεξιότητες προγραμματισμού αποκτώνται μέσω της ανάπτυξης ενός πλάνου για τη ζωή μετά την αποφυλάκιση (Forste et al., 2011). Στοιχεία όπως ο αναστοχασμός, η ανάπτυξη της αυτοπεποίθησης, της ικανότητας ανάληψης ευθυνών και μιας θετικής ταυτότητας, συμβάλλουν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού προγράμματος. Τέλος, για να είναι αποτελεσματικό ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα πρέπει να ενθαρρύνει την ενεργή συμμετοχή και να διασφαλίζει τη δέσμευση των συμμετεχόντων. Οι ιδέες αυτές υποστηρίζονται από τα Ηνωμένα Έθνη (2018), τα οποία υπογραμμίζουν ότι τα προγράμματα που βασίζονται στη θεωρία της αποχής από το έγκλημα πρέπει να αυξάνουν τα κίνητρα, το ανθρώπινο κεφάλαιο, όπως η αυτοαποτελεσματικότητα και η ανάληψη ευθυνών, και το κοινωνικό κεφάλαιο, το οποίο περιλαμβάνει τις υποστηρικτικές σχέσεις και την απασχόληση. Σε αυτό το μέρος εξετάζονται εκπαιδευτικά προγράμματα που έχουν εφαρμοστεί στο παρελθόν για να εντοπιστούν τρόποι με τους οποίους η προσφορά αυτών των δεξιοτήτων θα γίνει αποτελεσματικότερη.

Η εμπειρία των εταιρών

Το έργο Skills4Life βασίζεται στην εμπειρία των εταιρών πάνω στον σχεδιασμό και την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων με τον ίδιο στόχο. Παρακάτω ακολουθεί μια λίστα έργων που μοιράζονται τον ίδιο στόχο με το έργο Skills4Life.

Now What?: Preparing and Empowering Youth Leaving Care (<https://now-what-project.eu/>)

Στόχος του έργου ήταν η παροχή των απαραίτητων εφοδίων για κάθε νέο και νέα που αποχωρεί από τις δομές φροντίδας και προστασίας για την αυτονομία τους στη ζωή. Τα συμπεράσματα της ανάλυσης αναγκών που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια υλοποίησης αυτού του έργου ανέδειξαν πως οι νέοι που αποχωρούν από τις δομές φροντίδας χρειάζονται υποστήριξη για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ζωής, όπως η οικονομική διαχείριση και ο προγραμματισμός (Output 6: The Set of European Standards, 2020). Η ανάλυση αναγκών αποτέλεσε τη βάση του εκπαιδευτικού προγράμματος για τις δεξιότητες ζωής μετά τη φροντίδα, του οποίου στόχος ήταν η ανάπτυξη δεξιοτήτων στους ακόλουθους

τομείς: νομικά ζητήματα, διαχείριση χρημάτων, διαχείριση σπιτιού, ευημερία και ευεξία, απασχόληση, εκπαίδευση και κατάρτιση, υγιεινός τρόπος ζωής, δημόσιες υπηρεσίες και επικοινωνία και διαπροσωπικές σχέσεις. Κάθε τομέας αποτελεί το θέμα μιας σειράς εργαστηρίων. Οι συμμετέχοντες δημιούργησαν επίσης ένα Σχέδιο Ζωής για Μετά τη Φροντίδα, το οποίο συνέβαλε στον σχεδιασμό της ζωής τους μετά την αποχώρηση από τη δομή φροντίδας. Το εκπαιδευτικό περιεχόμενο σχολιάστηκε θετικά από τους συμμετέχοντες και θεωρήθηκε χρήσιμο. Πιο αποτελεσματικές θεωρήθηκαν οι δραστηριότητες που ήταν πρακτικές και βιωματικές. Κάποιοι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι θα ήθελαν να υπάρχουν περισσότερες πρακτικές δραστηριότητες. Στο τέλος του εκπαιδευτικού προγράμματος, οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι αισθάνονταν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση για την ικανότητά τους να λαμβάνουν αποφάσεις για τη ζωή τους (Output 6: The Set of European Standards, 2020).

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία που εξετάστηκε, αρκετές από τις δεξιότητες που αναπτύσσονται μέσω του Εκπαιδευτικού περιεχομένου για τις Δεξιότητες Ζωής μετά τη Φροντίδα είναι κοινές με αυτές που χρειάζονται οι νέοι με παραβατική συμπεριφορά. Επομένως, το εκπαιδευτικό περιεχόμενο του Skills4Life μπορεί να βασιστεί εν μέρει στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο του Now What. Θέματα όπως η διαχείριση χρημάτων, η απασχόληση, η επικοινωνία και οι διαπροσωπικές σχέσεις είναι ιδιαίτερα σημαντικά. Ωστόσο, είναι σημαντικό να προσαρμοστούν κατάλληλα ώστε να περιλαμβάνουν περισσότερες πρακτικές δραστηριότητες που σχετίζονται με την καθημερινότητα των νέων με παραβατική συμπεριφορά. Το Σχέδιο Ζωής Μετά τη Φροντίδα (After Care Plan) θα μπορούσε επίσης να προσαρμοστεί στις ανάγκες των νέων με παραβατική συμπεριφορά για τον προγραμματισμό της ζωής τους μετά την αποφυλάκιση.

Το έργο αυτό ανέδειξε τη σημασία της παροχής επαρκούς κατάρτισης και χρόνου για την προετοιμασία της εφαρμογής και της υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος καθώς και την ανάγκη για σαφείς κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την υλοποίησή του. Οι εκπαιδευτές που υλοποίησαν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα εκτίμησαν τη δομή και τη σαφήνεια του εγχειριδίου που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου (Output 6: The Set of European Standards, 2020).

Active Games for Change (<https://www.activegames4change.org/>)

Στόχος του έργου ήταν η ανάπτυξη των κοινωνικών και συναισθηματικών ικανοτήτων των νέων με παραβατική συμπεριφορά μέσω της χρήσης παιχνιδιών και του αθλητισμού. Αναπτύχθηκε μια σειρά παιχνιδιών και σχετικό εκπαιδευτικό υλικό το οποίο συνέβαλε στην υλοποίησης της παρέμβασης. Στο πλαίσιο του έργου προσδιορίστηκαν πέντε βασικές κοινωνικοσυναισθηματικές δεξιότητες: αυτογνωσία, αυτοδιαχείριση, υπεύθυνη λήψη αποφάσεων, διαπροσωπικές δεξιότητες και κοινωνική ευαισθητοποίηση (Shafi et al., 2020). Το προτεινόμενο κάθε παιχνιδιού και κάθε αθλήματος αντιστοιχούσε σε κάθε μία από αυτές τις δεξιότητες.

Οι πέντε κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες που αναπτύσσονταν μέσω αυτών των παιχνιδιών σχετίζονται και με αυτές που πρέπει να αναπτύξει το Skills4Life. Επομένως,

ορισμένες από τις δραστηριότητες του Active Games for Change θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν και στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο του Skills4Life. Ωστόσο, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα διαθέσιμα εργαλεία και οι διαθέσιμοι χώροι στα καταστήματα κράτησης. Οι περισσότερες από τις δραστηριότητες του Active Games for Change εφαρμόζονται σε γυμναστήριο ή εξωτερικό χώρο και απαιτούν εξοπλισμό στον οποίο οι εκπαιδευτές του Skills4Life μπορεί να μην έχουν πρόσβαση.

Re-Engaging Young Offenders with Education and Learning (<https://skills4youth.eu/>)

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, οι νέοι με παραβατική συμπεριφορά συχνά απέχουν από την τυπική εκπαίδευση. Το έργο στόχευε στη χρήση της έρευνας (authentic inquiry) ως μέσο για την προσέγγιση των νέων στην εκπαίδευση σε περιβάλλοντα κράτησης. Η έρευνα πραγματοποιείται πάνω σε ένα θέμα που ενδιαφέρει τον μαθητή (προσωπικό επίπεδο) και στη συνέχεια μεταφέρεται προς κάποιον εξωτερικό στόχο (δημόσιο επίπεδο). Το έργο αυτό έδειξε (μέσω ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας) ότι η έρευνα συμβάλλει στην προσέγγιση των νέων στην εκπαίδευση σε περιβάλλοντα κράτησης (Shafi et al., 2022).

Όπως αναφέρθηκε, η συμμετοχή δεν είναι απαραίτητη μόνο όσον αφορά στην τυπική εκπαίδευση, αλλά σε κάθε προσφερόμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Επομένως, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Skills4Life θα μπορούσε να αξιοποιήσει την εμπειρία του Re-Engaging Young Offenders with Education and Learning σχετικά με την ενθάρρυνση της συμμετοχής. Η χρήση της έρευνας ως εκπαιδευτικής μεθόδου στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο του Skills4Life θα μπορούσε να ενθαρρύνει τη συμμετοχή.

100 Chances 100 Emplois (<https://www.100chances-100emplois.org/>)

Αυτό το έργο στόχευε στην παροχή βοήθειας σε νέους ενήλικες που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες ώστε να αποκτήσουν μακροχρόνια απασχόληση. Σχεδιάστηκαν εξατομικευμένα προγράμματα επαγγελματικής ένταξης για την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών. Καθώς η εύρεση απασχόλησης είναι σημαντική για τους νέους με παραβατική συμπεριφορά τόσο ως μέσο απόκτησης εισοδήματος όσο και ως μέσο κοινωνικής υποστήριξης, παρόμοια εξατομικευμένα προγράμματα επαγγελματικής ένταξης θα μπορούσαν να αναπτυχθούν και στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού προγράμματος του έργου Skills4Life.

Επιπλέον προγράμματα και παρεμβάσεις

Έρευνες δείχνουν ότι ένα κοινό χαρακτηριστικό των προγραμμάτων που συμβάλλουν στη μείωση της υποτροπής είναι η έμφαση που δίνουν στην ανάπτυξη γνωστικών δεξιοτήτων (Baker, 2017). Για παράδειγμα, οι Farrington et al. (2002) συνέκριναν την αποτελεσματικότητα δύο προγραμμάτων που διεξήχθησαν σε καταστήματα κράτησης στην Αγγλία. Και τα δύο προγράμματα περιλάμβαναν εντατική σωματική άσκηση. Ωστόσο, διέφεραν ως προς την εξάσκηση γνωστικών και συμπεριφορικών δεξιοτήτων. Η αξιολόγηση έδειξε ότι μόνο το πρόγραμμα που περιλάμβανε την εξάσκηση των γνωστικών και συμπεριφορικών

δεξιότητων, όπως επίλυση προβλημάτων, διαχείριση συναισθημάτων και κοινωνικές δεξιότητες, συνέβαλε στη μείωση της υποτροπής.

Στη συνέχεια, αναπτύχθηκαν διάφορα προγράμματα για τη βελτίωση των δεξιότητων επίλυσης προβλημάτων και άλλων γνωστικών δεξιότητων. Για παράδειγμα, η ομαδική εκπαίδευση επίλυσης προβλημάτων που εφαρμόστηκε και αξιολογήθηκε από τους Biggam και Power (2002) κατάφερε να βελτιώσει τις δεξιότητες επίλυσης κοινωνικών προβλημάτων των νέων με παραβατική συμπεριφορά που συμμετείχαν σε αυτή. Αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα διήρκεσε τρεις μήνες, χωρίστηκε σε πέντε συναντήσεις και αφορούσε στα πέντε στάδια επίλυσης προβλημάτων. Οι εκπαιδευτικές μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν ήταν: συζήτηση, αναστοχασμός και ομαδική εργασία.

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δεξιότητων Επίλυσης Κοινωνικών Προβλημάτων - Social Problem-Solving Skills Training (Bourke & Van Hasselt, 2001) και το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Επίλυσης Προβλημάτων Κρατούμενων - Offense-Focused Problem-Solving Program (McGuire & Hatcher, 2001) απευθύνονται σε ενήλικες κρατούμενους. Τα δύο αυτά προγράμματα εφαρμόζονται σε ομάδες και συμβάλλουν στην ανάπτυξη δεξιότητων επίλυσης προβλημάτων, αυτοδιαχείρισης και κοινωνικών δεξιότητων μέσω κατευθυντήριων οδηγιών, μεθόδων, παιχνιδιών ρόλων και ανατροφοδότησης. Το Social Problem-Solving Skills Training στοχεύει στην ανάπτυξη δεξιότητων ενσυναίσθησης, ενώ το Offense-Focused Problem-Solving Program στην απόκτηση κοινωνικών αξιών, θετικών πεποιθήσεων και συμπεριφορών. Τα προγράμματα αυτά αφορούν σε αρκετές από τις βασικές δεξιότητες που συζητήθηκαν παραπάνω και εφαρμόζουν εκπαιδευτικές μεθόδους ενεργής συμμετοχής για την ανάπτυξή τους. Επομένως, τα προγράμματα αυτά θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του έργου Skills4Life.

Ωστόσο, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι η αξιολόγηση αυτών των προγραμμάτων είναι πολύ περιορισμένη και, ως εκ τούτου, δεν είναι σαφές αν είναι αποτελεσματικά στην ανάπτυξη αυτών των δεξιότητων. Επιπλέον, η εφαρμογή προγραμμάτων που απευθύνονται σε ενήλικες κρατούμενους σε νέους με παραβατική συμπεριφορά πρέπει να εξετάζεται προσεκτικά, καθώς δεν πετυχαίνει πάντα. Οι Mitchell και Palmer (2004) αξιολόγησαν την αποτελεσματικότητα του προγράμματος "Reasoning and Rehabilitation Programme" που απευθύνεται σε νέους με παραβατική συμπεριφορά. Το πρόγραμμα αυτό συμβάλλει στην ανάπτυξη των γνωστικών δεξιότητων όπως ο αυτοέλεγχος, η επίλυση προβλημάτων, οι κοινωνικές δεξιότητες, η ενσυναίσθηση και η πρόληψη της υποτροπής, και είχε επιτυχία στη μείωση της υποτροπής των ενήλικων παραβατών. Ωστόσο, δεν σημείωσε την ίδια επιτυχία όταν η ομάδα των συμμετεχόντων ήταν νέοι κρατούμενοι. Από την άλλη πλευρά, οι Redondo et al. (2012) διαπίστωσαν ότι οι νέοι που συμμετείχαν στο πρόγραμμα βελτίωσαν τις κοινωνικές τους δεξιότητες, την αυτοεκτίμηση και τη διαχείριση των συναισθημάτων τους με τη λήξη του εκπαιδευτικού προγράμματος. Τα αποτελέσματα αυτά δείχνουν ότι το πρόγραμμα αυτό επιδρά βραχυπρόθεσμα στη βελτίωση των δεξιότητων και δεν φαίνεται να συμβάλει στη μακροπρόθεσμη αποχή από το έγκλημα. Αυτό μπορεί να σχετίζεται με το γεγονός ότι επιδιώκει απλά την ανάπτυξη γνωστικών δεξιότητων και όχι την αλλαγή της ταυτότητας και την απόκτηση της ικανότητας ανάληψης ευθυνών.

Ένας ακόμη κοινός τύπος εκπαιδευτικών προγραμμάτων που εφαρμόζονται στα καταστήματα κράτησης είναι τα προγράμματα που συμβάλουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων ζωής. Οι Cecil et al. (2000) εξέτασαν την αξιολόγηση πέντε εκπαιδευτικών προγραμμάτων που στοχεύουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων ζωής σε κρατούμενους. Αυτά τα εκπαιδευτικά προγράμματα επιδίωκαν την ανάπτυξη δεξιοτήτων στους παρακάτω τομείς: επικοινωνία, διαχείριση του άγχους και του θυμού, απασχόληση, καθορισμός στόχων, διαχείριση χρόνου, επαγγελματικές δεξιότητες και δεξιότητες αναζήτησης εργασίας, διαπροσωπικές σχέσεις, οικονομική διαχείριση, προσωπική ενδυνάμωση, οικογενειακές αξίες, αποφυγή της κατανάλωσης ουσιών και αλκοόλ, συμμετοχή στα κοινά και πρακτικές δεξιότητες διαβίωσης.

Οι Cecil et al. (2000) κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η εκπαίδευση σε δεξιότητες ζωής δεν συμβάλει στην πρόληψη της υποτροπής στον ίδιο βαθμό με την εκπαίδευση σε γνωστικές δεξιότητες. Παρ' όλα αυτά, ενθαρρύνει την αποχή από το έγκλημα, ιδιαίτερα σε σύγκριση με την έλλειψη παρέμβασης. Είναι σημαντικό να σημειωθεί, ωστόσο, ότι οι περισσότερες από τις αξιολογήσεις των εκπαιδευτικών προγραμμάτων δεν ανέλυαν κατάλληλα τα αποτελέσματα. Μια πιο πρόσφατη αξιολόγηση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος ανάπτυξης δεξιοτήτων ζωής με τίτλο "Power of People" δεν διαπίστωσε συμβολή του προγράμματος στη μείωση της υποτροπής (Clark & Duwe, 2015). Οι συγγραφείς τονίζουν πώς η έμφαση στις γνωστικές δεξιότητες μπορεί να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Είναι σημαντικό, λοιπόν, να αναπτυχθούν τόσο οι γνωστικές δεξιότητες όσο και οι δεξιότητες ζωής ώστε να διασφαλιστεί η αποχή από το έγκλημα.

Αν και οι περισσότερες από τις μελέτες που εξετάστηκαν επικεντρώνονται στη μείωση της υποτροπής και την ενθάρρυνση της αποχής από το έγκλημα, ποιοτικές έρευνες δείχνουν ότι η αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που εφαρμόζονται στα καταστήματα κράτησης δεν βασίζεται μόνο σε αυτά τα αποτελέσματα. Οι Crabtree et al. (2016) δέχτηκαν ανατροφοδότηση από ενήλικες κρατούμενους που συμμετείχαν σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα μη τυπικής εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα αυτό αφορούσε σε θέματα τεχνολογίας, κοινωνικοποίησης, οικονομικών, απασχόλησης, υγείας και εκπαίδευσης και διέθετε πρακτικές ομαδικές δραστηριότητες και συζητήσεις. Οι συμμετέχοντες ανέφεραν πώς το πρόγραμμα τους επέτρεψε να αποκτήσουν μια αίσθηση αυτοεκτίμησης, καθώς ένιωθαν ότι αντιμετωπίζονται ως άτομα και όχι ως εγκληματίες. Ανέφεραν επίσης ότι τους αποδόθηκε σεβασμός, ότι δεν δέχτηκαν κριτική και ότι είχαν την ευκαιρία να αλληλεπιδράσουν με «φυσιολογικούς», όπως τους χαρακτήρισαν, ανθρώπους. Οι συμμετέχοντες στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του έργου "Now what?" βρήκαν επίσης ιδιαίτερα χρήσιμες τις πρακτικές δραστηριότητες, όπως τα παιχνίδια ρόλων, καθώς με αυτόν τον τρόπο μπόρεσαν να εφαρμόσουν και να εξασκήσουν εμπράκτως τις δεξιότητές τους.

Ανάπτυξη μιας θετικής ταυτότητας

Αξίζει να σημειωθεί ότι κανένα από τα προγράμματα που εξετάστηκαν ως τώρα δεν επικεντρώνεται στην ανάπτυξη μιας θετικής ταυτότητας. Ωστόσο, η εκπαίδευση στις φυλακές συμβάλλει στην ανάπτυξη θετικής ταυτότητας (Szifris et al., 2018). Στη θεωρία τους για την εκπαίδευση στις φυλακές, οι Szifris et al. (2018) υποστηρίζουν ότι «η εκπαίδευση στις φυλακές

προσφέρει τις ευκαιρίες που απαιτούνται για την ανάπτυξη μιας νέας ταυτότητας». Ωστόσο, υποστηρίζουν επίσης ότι αυτό συμβαίνει μόνο όταν διασφαλίζονται τα εξής: (1) ο εκπαιδευτής και το κλίμα στην τάξη ενθαρρύνουν την πρόοδο και την εξέλιξη των εκπαιδευόμενων ώστε να αποκτήσουν μια νέα ταυτότητα (2) οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν ενεργά κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος. Παρόλο που οι Szifris et al. (2018) ανέπτυξαν τη θεωρία τους συλλέγοντας στοιχεία από ενήλικες κρατούμενους, οι ίδιες ιδέες υποστηρίζονται από την έρευνα των Munford και Sanders (2015). Οι Munford και Sanders (2015) διερεύνησαν μέσω ποιοτικής έρευνας τους παράγοντες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη μιας θετικής ταυτότητας μεταξύ των νέων με παραβατική συμπεριφορά. Τονίζουν ότι λόγω των δύσκολων συνθηκών που έχουν αντιμετωπίσει, ίσως δεν είχαν την ευκαιρία να δοκιμάσουν διαφορετικές ταυτότητες για τον εαυτό τους. Πολλά από τα άτομα με παραβατική συμπεριφορά έχουν εγκαταλείψει πρόωρα την εκπαίδευση, γεγονός που περιορίζει τις ευκαιρίες τους. Αναφέρεται ότι σε επόμενες εκπαιδευτικές εμπειρίες διαπιστώνουν ότι η εκπαίδευση συμβάλλει στο να αποκτήσουν μια νέα αίσθηση του εαυτού τους. Κάτι τέτοιο είναι εφικτό μόνο αν αισθάνονται ασφάλεια και έχουν αναπτύξει σχέσεις εμπιστοσύνης με τα άτομα με τα οποία έρχονται σε επαφή κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.

Το *Beyond Youth Custody* (2015) παρέχει συμβουλές που συμβάλλουν στην ανάπτυξη θετικής ταυτότητας μεταξύ των νέων με παραβατική συμπεριφορά. Επισημαίνεται αρχικά η σημασία του αναστοχασμού, σύμφωνα με την έρευνα του Gerbino (2019). Υποστηρίζεται ότι πρέπει να ενθαρρύνεται η διερεύνηση των διαφόρων πτυχών της ταυτότητας των νέων και το πώς αυτή μπορεί να επηρεάσει τη ζωή τους. Η δραστηριότητα "Diamond Nine" διευκολύνει τη διερεύνηση της ταυτότητας των νέων και έχει ήδη εφαρμοστεί σε ενήλικες κρατούμενους (Szifris, 2018). Είναι πολύ σημαντική η δημιουργία ενός περιβάλλοντος που προάγει την κατανόηση, την εμπιστοσύνη και τη σιγουριά, ώστε η διερεύνηση της ταυτότητας να είναι όσο το δυνατόν πιο κοντά στην πραγματικότητα (*Beyond Youth Custody*, 2015; Szifris, 2018). Ο Szifris (2018) διερεύνησε τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να διασφαλιστεί η δημιουργία ενός τέτοιου περιβάλλοντος ενώ στην εθνογραφική έρευνα που διεξήγαγε σε δύο καταστήματα κράτησης ενηλίκων, διαπίστωσε ότι η υιοθέτηση μιας ανοικτής και μη επικριτικής στάσης, η ενθάρρυνση ανοικτών συζητήσεων, η χρήση ερωτήσεων, η δίκαιη μεταχείριση των κρατουμένων και η εκτίμηση της συνεισφοράς τους συμβάλλουν στην ανάπτυξη μιας σχέσης εμπιστοσύνης. Αυτές οι μέθοδοι ενθάρρυναν επίσης τον αναστοχασμό και την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων, οι οποίες ενισχύουν την αυτοπεποίθηση των συμμετεχόντων. Αυτό υποστηρίζει τα πορίσματα των Crabtree et al. (2016). Παρόλο που οι έρευνες των Szifris (2018) και Crabtree et al. (2016) εστιάζουν σε ενήλικες κρατούμενους, φαίνεται ότι παρόμοιες μέθοδοι μπορούν να εφαρμοστούν και σε νέους κρατούμενους. Οι νέοι με παραβατική συμπεριφορά συμμετέχουν ενεργά στις συζητήσεις όταν ο εκπαιδευτής δεν τους αντιμετωπίζει με επικριτικό τρόπο, αλλά ενθαρρύνει τις ερωτήσεις και αναδεικνύει τα δυνατά τους σημεία (Trotter et al., 2017).

Κατά την υλοποίηση οποιουδήποτε εκπαιδευτικού προγράμματος πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι πολιτισμικές και εθνοτικές ανάγκες των εκπαιδευόμενων (Hodgkinson et al., 2020). Ορισμένα εκπαιδευτικά προγράμματα φαίνεται να είναι πιο αποτελεσματικά σε νέους με κοινή εθνικότητα. Η πολιτισμική επάρκεια ενθαρρύνει τη συμμετοχή στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα και διασφαλίζει την αποτελεσματικότητά του. Η αναγνώριση του πολιτισμικού και

εθνοτικού υπόβαθρου των κρατουμένων συμβάλλει επίσης στην ανάπτυξη θετικής ταυτότητας, καθώς αποτελεί σημαντικό κομμάτι της ταυτότητας (Beyond Youth Custody, 2015). Για τον λόγο αυτό, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Skills4Life πρόκειται να υλοποιηθεί σε διαφορετικά εθνικά και πολιτισμικά πλαίσια.

Περίληψη

Το εκπαιδευτικό περιεχόμενο του Skills4Life βασίζεται στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση προηγούμενων προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν σε καταστήματα κράτησης. Πρώτον, η ανάπτυξη των γνωστικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, όπως η επίλυση προβλημάτων, ο αυτοέλεγχος και η επίλυση συγκρούσεων, συμβάλλουν στη μείωση της υποτροπής. Είναι σημαντικό οι δεξιότητες αυτές να διδάσκονται με πρακτικό τρόπο, όπως τα παιχνίδια ρόλων, δίνοντας έμφαση σε πραγματικές καταστάσεις που μπορεί να αντιμετωπίζουν τα άτομα με παραβατική συμπεριφορά.

Η ανάπτυξη δεξιοτήτων ζωής, όπως η οικονομική διαχείριση και ο σχεδιασμός επαγγελματικής σταδιοδρομίας είναι επίσης σημαντική. Η εμπειρία των εταίρων αποτελεί ένα καλό σημείο εκκίνησης για τον σχεδιασμό αυτού του μέρους του εκπαιδευτικού περιεχομένου. Ο σχεδιασμός της ζωής μετά την αποφυλάκιση διευκολύνεται μέσω της ανάπτυξης ενός εξατομικευμένου σχεδίου κατά τη διάρκεια ατομικών συνεδριών με την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού περιεχομένου.

Το εκπαιδευτικό περιεχόμενο του Skills4Life ενθαρρύνει τον αναστοχασμό και την ανάπτυξη της αυτοπεποίθησης, της αυτοαποτελεσματικότητας, της ικανότητας ανάληψης ευθυνών και της θετικής ταυτότητας με τη χρήση συγκεκριμένων εκπαιδευτικών μεθόδων. Οι εκπαιδευτές πρέπει να στοχεύουν στη δημιουργία ενός μη επικριτικού περιβάλλοντος, όπου η συμβολή όλων εκτιμάται και αντιμετωπίζεται με σεβασμό, αναδεικνύοντας τα δυνατά τους σημεία. Αυτού του είδους το περιβάλλον προάγει την αυτοπεποίθηση και την αυτοαποτελεσματικότητα. Οι ανοιχτές ερωτήσεις συμβάλλουν στην ενθάρρυνση του αναστοχασμού, ενώ η διερεύνηση πολλών ταυτοτήτων μπορεί να οδηγήσει στην υιοθέτηση μιας πιο θετικής ταυτότητας. Σε αυτό συμβάλλει η χρήση της δραστηριότητας "Diamond Nine". Ωστόσο, το εκπαιδευτικό περιεχόμενο και ο εκπαιδευτής πρέπει να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη μιας δυναμικής ταυτότητας που επικεντρώνεται στην προσωπική εξέλιξη, λαμβάνοντας υπόψη το εθνοτικό και πολιτισμικό υπόβαθρο των ατόμων.

Τέλος, για τη διασφάλιση της επιτυχίας του εκπαιδευτικού προγράμματος, είναι σημαντική η ενεργή συμμετοχή των νέων. Η εφαρμογή πρακτικών δραστηριοτήτων, η δημιουργία ενός μη επικριτικού περιβάλλοντος αλλά και οι ερευνητικές δραστηριότητες συμβάλλουν στην ενθάρρυνση της ενεργής συμμετοχής.

Ενότητα 2 – Ανάλυση Αναγκών

Η επιτυχία του εκπαιδευτικού προγράμματος του Skills4Life βασίζεται στα δεδομένα πρωτογενούς έρευνας σχετικά με τις κοινωνικές, συναισθηματικές και προσωπικές δεξιότητες των νεαρών ατόμων με παραβατική συμπεριφορά καθώς και στην ανάλυση των αναγκών τους. Στόχος της Ανάλυσης Αναγκών ήταν ο εντοπισμός των κενών όσον αφορά στις δεξιότητες ζωής των νεαρών κρατουμένων που θα βοηθήσει τους εταίρους του έργου να βρουν τρόπους να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις ανάγκες τους ώστε να σχεδιάσουν με επιτυχία τη νέα τους ζωή μετά την αποφυλάκιση και να επιτύχουν τους στόχους τους.

Η Ανάλυση Αναγκών περιλαμβάνει πρωτογενή έρευνα των αναγκών των νέων με παραβατική συμπεριφορά, σκοπός της οποίας ήταν η διερεύνηση της οπτικής γωνίας των ίδιων των νέων σχετικά με τις γνώσεις που θεωρούν χρήσιμες πριν την αποφυλάκισή τους. Έρευνες δείχνουν ότι οι νέοι που αξιοποιούν τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες που προσφέρονται κατά τη διάρκεια της κράτησής τους έχουν περισσότερες πιθανότητες να ενταχθούν επιτυχώς στην κοινωνία και να αποκατασταθούν επαγγελματικά (Lanskey, 2015).

Τα αποτελέσματα της Ανάλυσης Αναγκών σε συνδυασμό με τη Βιβλιογραφική Ανασκόπηση αποτελούν τη βάση των αποτελεσμάτων του έργου, καθώς προσδιορίζουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την προετοιμασία της ένταξης των κρατουμένων μετά την αποφυλάκιση. Η ανάλυση των αναγκών κατευθύνει τη διαδικασία ανάπτυξης μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την προετοιμασία της αποφυλάκισης, τη φύση του εκπαιδευτικού περιεχομένου και τις εκπαιδευτικές μεθόδους που εφαρμόζονται.

Μέσω της Ανάλυσης Αναγκών μελετήθηκαν τα παρακάτω ερευνητικά ερωτήματα:

- Ποια είναι τα κενά στην παροχή δεξιοτήτων ζωής και ποιες οι ψυχολογικές, συναισθηματικές και κοινωνικές ανάγκες των νέων με παραβατική συμπεριφορά κατά την προετοιμασία της επανένταξής τους στην κοινωνία;
- Τι πιστεύουν οι νέοι που έχουν αποφυλακιστεί ότι θα τους είχε βοηθήσει περισσότερο στον σχεδιασμό και την προετοιμασία τους για την επανένταξή τους στην κοινωνία;

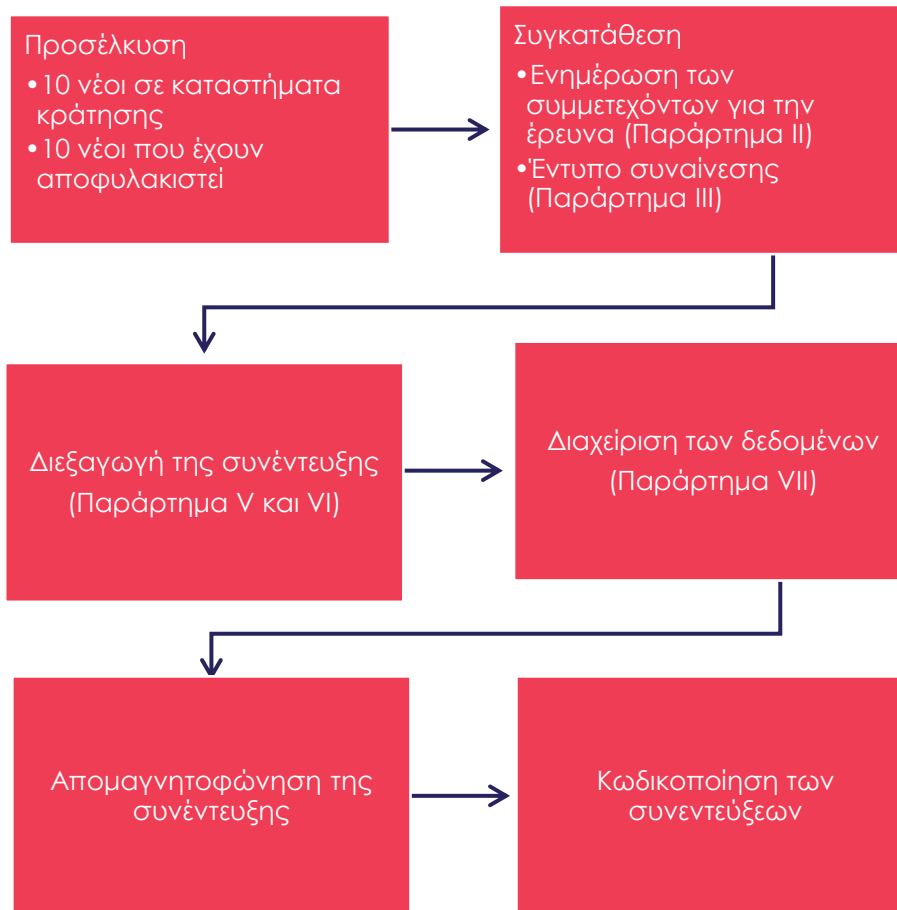
Μεθοδολογία

Το Πανεπιστήμιο του Gloucestershire (UoG), ανέπτυξε την μεθοδολογία για τη συλλογή των δεδομένων, η οποία περιελάμβανε τα παρακάτω στάδια:

1. Προσδιορισμός των ατόμων
2. Εξέταση ηθικών επιπτώσεων
3. Διεξαγωγή των συνεντεύξεων
4. Διαχείριση των δεδομένων
5. Απομαγνητοφώνηση των συνεντεύξεων
6. Κωδικοποίηση/ανάλυση των συνεντεύξεων

Οι εταίροι του έργου έλαβαν όλο το υποστηρικτικό υλικό, όπως οι πληροφορίες για τους συμμετέχοντες, οι ερωτήσεις των συνεντεύξεων, τα έντυπα συναίνεσης, ο τρόπος ασφαλούς αποθήκευσης των δεδομένων, κλπ. Η έγκριση του κώδικα δεοντολογίας χορηγήθηκε από την Επιτροπή Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου. Το παρακάτω διάγραμμα απεικονίζει τη διαδικασία διεξαγωγής των συνεντεύξεων.

Διάγραμμα 1. Διαδικασία διεξαγωγής των συνεντεύξεων

Οι ερωτήσεις των συνεντεύξεων μεταφράστηκαν στις γλώσσες των εταίρων και στη συνέχεια κωδικοποιήθηκαν σύμφωνα με το πλαίσιο κωδικοποίησης, το οποίο αναπτύχθηκε από το UoG χρησιμοποιώντας τόσο αφαιρετική (deductive) όσο και επαγωγική (inductive) κωδικοποίηση. Ένα παράδειγμα του πλαισίου κωδικοποίησης παρατίθεται παρακάτω.

Η αφαιρετική κωδικοποίηση συνάδει με τη βιβλιογραφική ανασκόπηση σχετικά με τις ανάγκες των νέων που σχεδιάζουν την επιστροφή τους στην κοινωνία και αντιστοιχεί στις προτεινόμενες ενότητες του εκπαιδευτικού περιεχομένου. Η επαγωγική κωδικοποίηση στοχεύει στη συλλογή νέων πληροφοριών μέσω των δεδομένων των συνεντεύξεων.

Πίνακας 1. Μεθοδολογία Κωδικοποίησης

Δεδομένα (εισάγετε τα δεδομένα της συνέντευξης εδώ)	Αφαιρετική Κωδικοποίηση (εισάγετε έναν κωδικό που περιγράφει καλύτερα τα δεδομένα)	Επαγωγική Κωδικοποίηση (σκεφτείτε μια λέξη/φράση που περιγράφει καλύτερα τα δεδομένα)	Χρήσιμες εκφράσεις (αποφθέγματα που θα χρησιμοποιηθούν στην τελική αναφορά)

Ο σκοπός της κωδικοποίησης στη μητρική γλώσσα των συμμετεχόντων διασφαλίζει ότι ο πλούτος των συνεντεύξεων δεν θα χαθεί στη μετάφραση. Το UoG παρείχε πλήρη εκπαίδευση και υποστήριξη για τη διασφάλιση του ότι η κωδικοποίηση ήταν συνεπής καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Οι κωδικοί χρησιμοποιήθηκαν στη συνέχεια στη διαδικασία της τελικής ανάλυσης από όπου προέκυψαν τα βασικά θέματα που αντιμετωπίζουν οι κρατούμενοι. Τα θέματα αυτά αποτέλεσαν στη συνέχεια τις προτεινόμενες ενότητες του Εκπαιδευτικού Περιεχόμενου του Skills4Life. Έτσι, το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών εργαστηρίων του Skills4Life βασίζεται σε εμπειρικά δεδομένα, τα οποία αντικατοπτρίζουν άμεσα τις ανάγκες των νεαρών ατόμων με παραβατική συμπεριφορά.

Με αυτόν τον τρόπο, το Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο του Skills4Life δίνει λόγο στους νέους με παραβατική συμπεριφορά, των οποίων η γνώμη και οι ανάγκες δεν λαμβάνονται συχνά υπόψη (ahmed Shafi, 2018).

Συμμετέχοντες

Ήταν σημαντικό οι νέοι με παραβατική συμπεριφορά να έχουν την ευκαιρία να εκφράσουν τη γνώμη τους σχετικά με το τι πιστεύουν ότι είναι χρήσιμο για τους ίδιους. Επομένως, η παρούσα ανάλυση βασίζεται σε δεδομένα συνεντεύξεων που συλλέχθηκαν από δύο ομάδες συμμετεχόντων σε κάθε χώρα υλοποίησης του έργου:

1. Νέοι σε καταστήματα κράτησης που προετοιμάζονται για την αποφυλάκισή τους
2. Νέοι που αποφυλακίστηκαν πρόσφατα.

Στην έρευνα έλαβαν μέρος δέκα συμμετέχοντες από κάθε μία από τις παραπάνω ομάδες σε κάθε χώρα υλοποίησης, δηλαδή συνολικά 80 συμμετέχοντες σε όλες τις χώρες. Οι συμμετέχοντες ήταν μεταξύ 16 και 24 ετών.

Οι συμμετέχοντες προσεγγίστηκαν μέσω των δικτύων των οργανισμών υλοποίησης του έργου. Όμως, η πανδημία Covid-19 αποτέλεσε ανασταλτικό παράγοντα στην προσέγγιση των συμμετεχόντων εξαιτίας των σχετικών περιορισμών και των προκλήσεων όσον αφορά στην πρόσβαση στα καταστήματα κράτησης. Για τον λόγο αυτό, οι εταίροι του έργου ζήτησαν παράταση του έργου για την αντιμετώπιση αυτών των περιορισμών.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τον αριθμό των συμμετεχόντων κάθε ομάδας σε όλες τις χώρες υλοποίησης του έργου:

Πίνακας 3 Αριθμός συμμετεχόντων που έλαβαν μέρος στις συνεντεύξεις σε κάθε χώρα

	UoG	ICS	ALLI	CESIE
Ομάδα 1	10	10	10	3
Ομάδα 2	3	10	7	13
Σύνολα	13	20	17	16

Θεματικές ενότητες μετά την πρωτογενή έρευνα

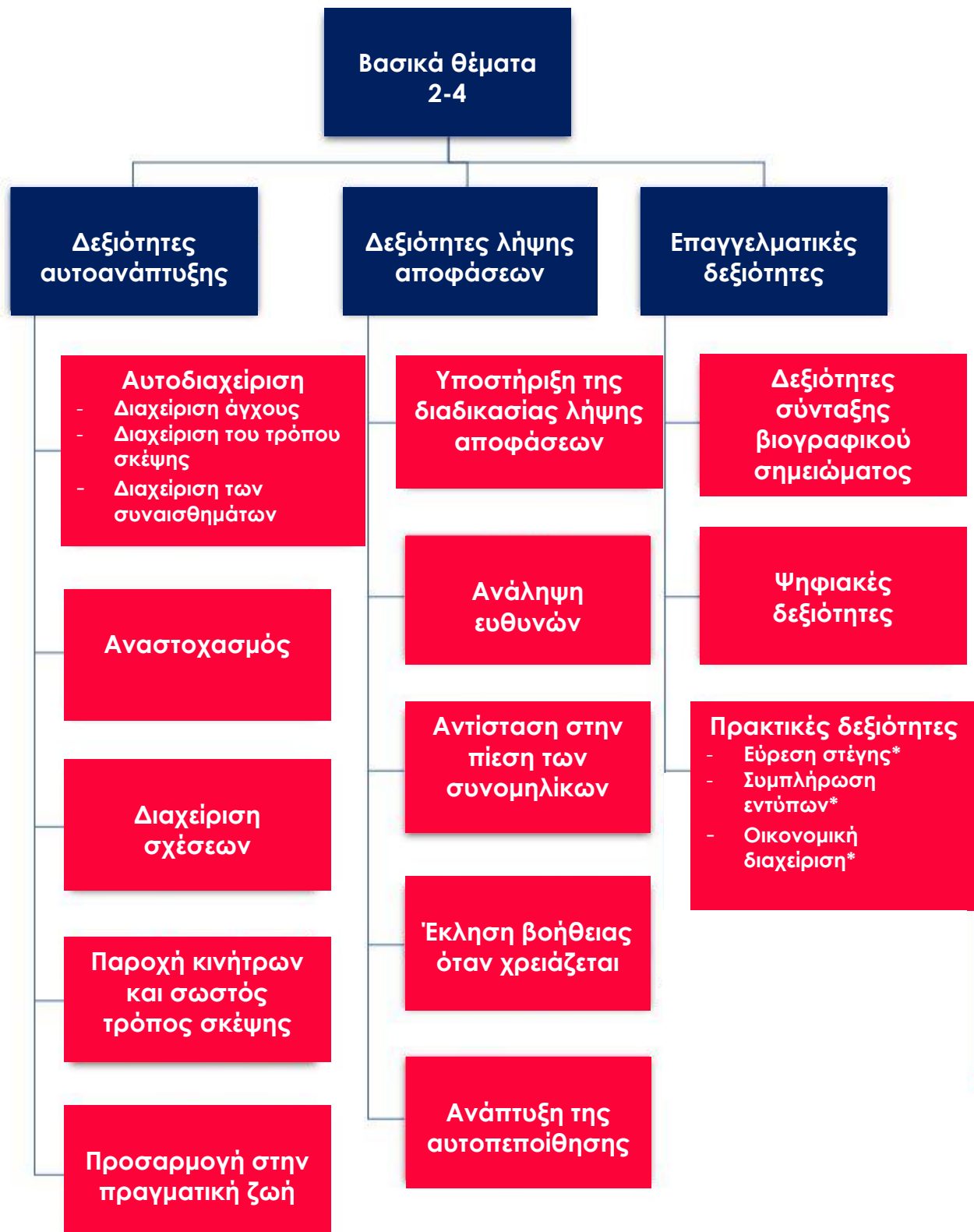
Μετά από την ανάλυση της κωδικοποίησης και του συνόλου των δεδομένων από τις δύο ομάδες συμμετεχόντων, εντοπίστηκαν τα παρακάτω βασικά προβλήματα:

1. Ελλιπείς προηγούμενες εκπαιδευτικές εμπειρίες
2. Ανάγκη για δεξιότητες αυτό-ανάπτυξης
3. Ενίσχυση των δεξιοτήτων λήψης αποφάσεων
4. Έμφαση στις επαγγελματικές δεξιότητες

Το πρώτο πρόβλημα επιβεβαιώνεται και από τα ευρήματα προηγούμενων ερευνών που αναφέρονταν στις προηγούμενες εκπαιδευτικές εμπειρίες των νέων με παραβατική συμπεριφορά, τα οποία δείχνουν ότι οι εκπαιδευτικές εμπειρίες ήταν σε μεγάλο βαθμό ελλιπείς και μη ικανοποιητικές (Cripps & Somerfield, 2012).

Τα υπόλοιπα προβλήματα αναφέρονται στις δεξιότητες που οι νέοι θεωρούν χρήσιμες γι' αυτούς. Το διάγραμμα στην επόμενη σελίδα παρουσιάζει λεπτομερώς κάθε πρόβλημα.

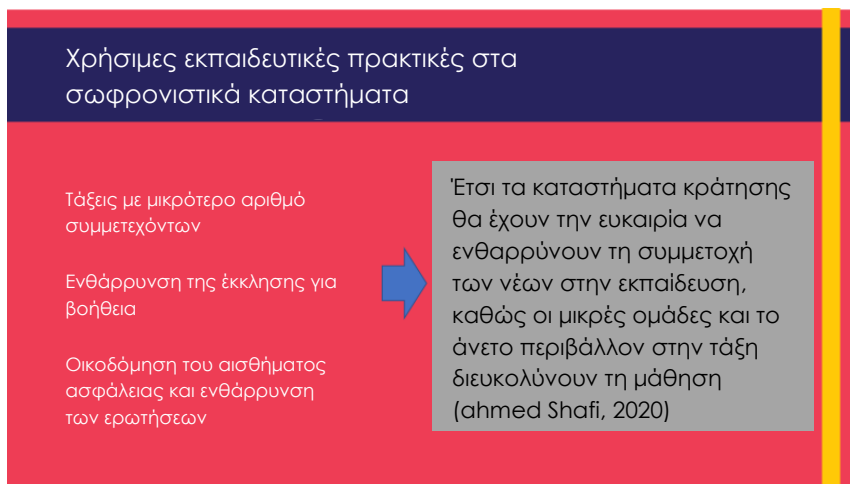
Διάγραμμα 1. Θέματα που προκύπτουν από τα δεδομένα των συνεντεύξεων

Οι δεξιότητες με αστερίσκο πρόκειται για δεξιότητες που αναφέρθηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας από τους συμμετέχοντες της δεύτερης ομάδας, δηλαδή από άτομα που είχαν ήδη αποφυλακιστεί. Ο πρακτικός χαρακτήρας τους υποδηλώνει ότι αυτοί οι τομείς ήταν αυτοί που παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυσκολία και δεν λαμβάνονται υπόψη πριν από την αποφυλάκιση.

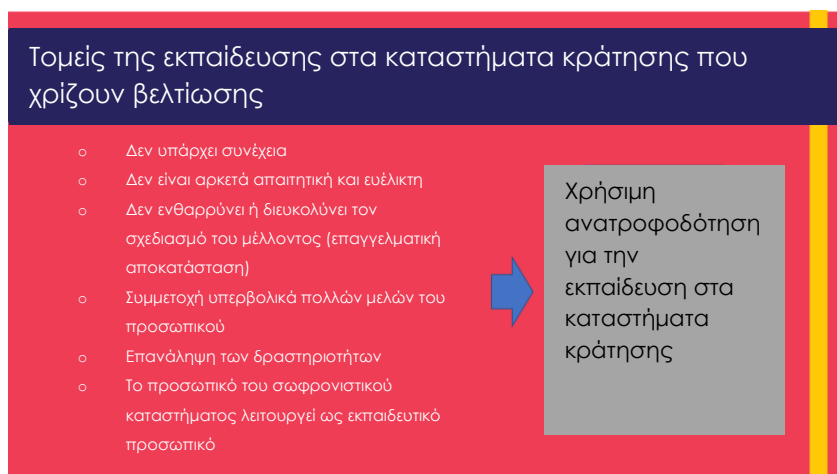
Άλλα θέματα που προέκυψαν από τα δεδομένα σχετίζονταν με τις χρήσιμες εκπαιδευτικές πρακτικές που εφαρμόζονται ήδη στα καταστήματα κράτησης και θα μπορούσαν να προσαρμοστούν στο νέο Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο του Skills4Life.

Διάγραμμα 2. Χρήσιμες πρακτικές

Σύμφωνα με αυτό το θέμα το περιβάλλον κράτησης προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες για τη συμμετοχή των νέων στην εκπαίδευση.

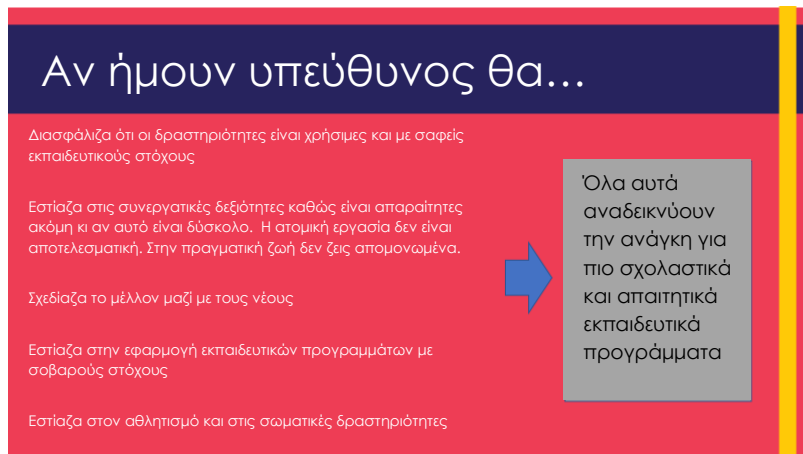
Διάγραμμα 3 Τομείς που χρίζουν βελτίωσης

Οι συμμετέχοντες επεσήμαναν τόσο εκπαιδευτικά όσο και πρακτικά ζητήματα για τη βελτίωση της εκπαίδευσης σε περιβάλλοντα κράτησης.

Στο πλαίσιο των συνεντεύξεων ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να φανταστούν ότι είναι υπεύθυνοι της εκπαίδευσης σε ένα κατάστημα κράτησης, με στόχο να αναφέρουν τις ιδέες τους για τη βελτίωση της εκπαίδευσης στα καταστήματα κράτησης. Οι απαντήσεις διαμορφώθηκαν ως εξής:

Διάγραμμα 4. Αν ήμουν υπεύθυνος...

Οι απαντήσεις σε αυτή την ερώτηση ανέδειξαν κάποιους τομείς της εκπαίδευσης στους οποίους θα μπορούσαν να γίνουν αλλαγές για να επωφεληθούν περισσότερο οι νέοι. Στους τομείς αυτούς περιλαμβάνεται ο σχεδιασμός του μέλλοντος και η εφαρμογή των κατάλληλων εκπαιδευτικών προσεγγίσεων φιλικών προς τους κρατούμενους.

Παράγοντες που επηρεάζουν την αποχή

Ο Wigzell (2021) δίνει μια επισκόπηση των παραγόντων που σχετίζονται με την αποχή των νέων από το έγκλημα. Μεταξύ αυτών επισημαίνει την ωριμότητα, την ταυτότητα, την ανάληψη δράση και τις διαπροσωπικές σχέσεις ως μερικούς από τους σημαντικότερους παράγοντες ενθάρρυνσης της αποχής. Αναφέρει ότι η ωριμότητα συνεπάγεται περισσότερο αυτοέλεγχο και βαθύτερη κατανόηση των συνεπειών της παραβατικότητας. Αν και η ωριμότητα θεωρείται ότι έρχεται με την ενηλικίωση, αυτό δεν συμβαίνει πάντα (Wigzell, 2021). Οι Bottoms και Sharpland (2016) διαπίστωσαν ότι η ενεργητική ωρίμανση, η οποία επέρχεται από τις προσπάθειες και τις εμπειρίες των νέων και από τις συνθήκες στις οποίες ζουν, σχετίζεται με την αποχή περισσότερο από ό,τι η φυσική ωρίμανση. Αυτό σημαίνει ότι ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που στοχεύει στην ενθάρρυνση της αποχής από το έγκλημα μετά την αποφυλάκιση πρέπει να προσφέρει δεξιότητες αυτορρύθμισης και ανάληψης ευθυνών, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η ενεργητική ωρίμανση.

Άλλος ένας παράγοντας που επισημαίνει ο Wigzell (2021) είναι η ταυτότητα. Η σημασία της ταυτότητας στην αποχή από το έγκλημα υποστηρίζεται από τα αποτελέσματα του έργου Pathways to Desistance. Πρόκειται για ένα έργο που εφαρμόστηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες, το οποίο παρακολούθησε τη συμπεριφορά 1354 ανήλικων παραβατών για σοβαρά εγκλήματα για 7 χρόνια. Οι Forney και Ward (2019) διαπίστωσαν ότι οι συμμετέχοντες που

είχαν αναπτύξει μια θετική ταυτότητα μπορούσαν πιο εύκολα να αντισταθούν στις αντικοινωνικές πιέσεις των συνομηλίκων τους και ως εκ τούτου, είχαν λιγότερες πιθανότητες να προσφύγουν ξανά σε αξιόποινες πράξεις. Οι Na και Jang (2019) διαπίστωσαν επίσης ότι η αλλαγή προς μια θετική ταυτότητα οδηγεί σε μείωση της παραβατικότητας.

Ο αναστοχασμός ή ο εσωτερικός διάλογος με τον εαυτό μας για τις πράξεις και τους στόχους μας φαίνεται να επηρεάζει σημαντικά την αλλαγή της ταυτότητας (Gerbino, 2015). Διαπιστώθηκε επίσης ότι η ενθάρρυνση του αναστοχασμού των νέων με παραβατική συμπεριφορά στην Ιταλία συνέβαλε ουσιαστικά στην ανάπτυξη μιας ενεργητικής, υπεύθυνης και κοινωνικής ταυτότητας (Gerbino, 2019). Η ανάπτυξη της νέας ταυτότητας συμβάλει στον επαναπροσανατολισμό προς την προσωπική ενδυνάμωση και την ανάληψη ευθυνών. Έτσι, συμπεραίνεται ότι ο αναστοχασμός ενθαρρύνει την αλλαγή προς μια θετική ταυτότητα και την ωρίμανση.

Οι Johnston et al. (2019) αξιοποίησαν επίσης τα δεδομένα του προγράμματος Pathways to Desistance δίνοντας έμφαση στην ικανότητα ανάληψης ευθυνών, η οποία ορίζεται ως η ικανότητα ελέγχου τόσο των ενεργειών και των πράξεών μας όσο και του περιβάλλοντος. Μελέτησαν τη σχέση μεταξύ τριών παραγόντων που επηρεάζουν την ικανότητα ανάληψης ευθυνών – αναγνώριση των ευκαιριών, αυτοέλεγχος και αντίσταση στις πιέσεις συνομηλίκων – και της αποχής από το έγκλημα. Διαπιστώθηκε οι παράγοντες που επηρεάζουν την ικανότητα ανάληψης ευθυνών (δηλαδή η εμπιστοσύνη στον εαυτό τους ώστε να συμπεριφέρονται ακολουθώντας τους νόμους και απέχοντας από το έγκλημα) ενθαρρύνουν την αποχή και τη μείωση της παραβατικότητας. Η σχέση μεταξύ της ικανότητας ανάληψης ευθυνών, της αυτοαποτελεσματικότητας και της μείωσης της υποτροπής επιβεβαιώθηκε επίσης από τους Forste et al. (2011), καθώς διαπιστώθηκε ότι η αυτοαποτελεσματικότητα, η ικανότητα ανάληψης ευθυνών και η ύπαρξη ενός σχεδίου για τη ζωή μετά την αποφυλάκιση ενθαρρύνουν την αποχή από την παραβατικότητα σε άτομα ηλικίας 18 έως 21 ετών στην Αγγλία.

Η αυτοαποτελεσματικότητα σχετίζεται επίσης με την ανάπτυξη της θετικής ταυτότητας. Ο Oberalder (2021) παρατηρούσε 325 άτομα που βρίσκονταν σε αναστολή στη Γερμανία επί πέντε χρόνια και διαπίστωσε την άμεση σχέση μεταξύ της ταυτότητας, της αυτοαποτελεσματικότητας και της υποτροπής. Η νομοταγής ταυτότητα συμβάλλει στη μείωση της υποτροπής. Οι μελέτες αυτές δείχνουν πώς ο αναστοχασμός, η θετική ταυτότητα, η ικανότητα ανάληψης ευθυνών, η αυτοαποτελεσματικότητα και η ωριμότητα των νέων με παραβατική συμπεριφορά συνδέονται μεταξύ τους και ενθαρρύνουν την αποχή.

Οι ουσιαστικές σχέσεις και η αίσθηση του ανήκειν αποτελούν επίσης σημαντικό παράγοντα αποχής από το έγκλημα. Για παράδειγμα, νέοι στην Αγγλία που είχαν ενταχθεί επιτυχώς στην κοινωνία έδιναν μεγάλη σημασία στην οικογένειά τους, τις ρομαντικές σχέσεις και τις φίλιες (Her Majesty Inspectorate of Probation, 2016). Παρόμοια ήταν τα αποτελέσματα και στην Ελλάδα, όπου μέσω ποιοτικής έρευνας διαπιστώθηκε ότι η συμβολή της κοινωνικής υποστήριξης, της οικογένειας και των φίλων ήταν αποφασιστική για τη διασφάλιση της αποχής (Kontopoulou et al., 2018). Η σταθερή απασχόληση μετά την αποφυλάκιση δεν λειτουργεί μόνο ως πηγή εισοδήματος, αλλά προσφέρει στους νέους την αίσθηση του

ανήκειν η οποία συμβάλλει επίσης στην αποχή από το έγκλημα (Gerbino, 2015). Παρά το γεγονός ότι ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα δεν προωθεί άμεσα τις σχέσεις με την οικογένεια και τους φίλους, διδάσκει κοινωνικές και διαπροσωπικές δεξιότητες, οι οποίες συμβάλλουν στη δημιουργία και τη διατήρηση υγιών σχέσεων.

Το Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο του Skills4Life

Τα θέματα που προέκυψαν από τα δεδομένα των συνεντεύξεων αντιστοιχούν στις Ενότητες του Εκπαιδευτικού Περιεχομένου του Skills4Life. Το περιεχόμενο αναφέρεται επίσης σε θέματα, όπως οι ψηφιακές δεξιότητες, ο επαγγελματικός προσανατολισμός και ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός. Οι ενότητες του εκπαιδευτικού περιεχομένου αναφέρονται στα παρακάτω θέματα:

1. Προσωπική ενδυνάμωση: Ανθεκτικότητα, αυτοεκτίμηση, αυτορρύθμιση και προσωπική ανάπτυξη.
2. Προσωπικές σχέσεις και κοινωνικοί δεσμοί
3. Δεξιότητες ζωής
4. Σχεδιασμός για τη ζωή μετά την αποφυλάκιση

Βασικοί τομείς που λήφθηκαν υπόψη κατά τον σχεδιασμό του Εκπαιδευτικού Περιεχομένου

Το Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο και τα θέματα στα οποία αναφέρεται βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα. Τα δεδομένα αυτά ανέδειξαν επίσης ορισμένες προκλήσεις σχετικά με τον σχεδιασμό του εκπαιδευτικού περιεχομένου, ιδιαίτερα όσον αφορά στην εφαρμογή του στα καταστήματα κράτησης. Μεταξύ των προκλήσεων περιλαμβάνονται οι εξής:

- το μεταβατικό στάδιο στο οποίο βρίσκεται η ομάδα-στόχος*
- οι δεξιότητες των εκπαιδευτών/τριών
- η ηγεσία
- χρήση εργαλείων, κατανομή του χρόνου και φυσικοί περιορισμοί των δομών

Ένα καλά σχεδιασμένο εκπαιδευτικό περιεχόμενο που προορίζεται για εφαρμογή σε περιβάλλοντα κράτησης πρέπει να βασίζεται στο προφίλ των εκπαιδευομένων, όπως περιγράφηκε στη βιβλιογραφική ανασκόπηση. Επίσης, οι δεξιότητες των εκπαιδευτών πρέπει να εστιάζονται στους τομείς που αναφέρθηκαν. Το περιεχόμενο κάθε ενότητας αποτελεί μία μόνο πτυχή του εκπαιδευτικού περιεχομένου. Είναι σημαντικό να σχεδιαστεί με τρόπο που να αυξάνονται τα κίνητρα των εκπαιδευόμενων, οι εκπαιδευτές να είναι κατάλληλα καταρτισμένοι και η διεύθυνση των καταστημάτων κράτησης να ενδιαφέρεται πραγματικά για την εφαρμογή του εκπαιδευτικού περιεχομένου εξασφαλίζοντας τα απαραίτητα εργαλεία.

Βιβλιογραφία

Aebi, M. F., & Tiago, M. M. (2021). *SPACE I – 2020 – Council of Europe Annual Penal Statistics: Prison populations*. Strasbourg: Council of Europe.

ahmed Shafi, A. (2020). The impact of the secure custodial setting on re-engaging incarcerated children with education and learning—A case study in the UK. *International Journal of Educational Development*, 76, p.102190.

ahmed Shafi, A., Templeton, S., Pritchard, R., Middleton, T., Jones, C., Wintle, J., & Sullivan, R. (2020). *A State of the Art Analysis Report: socio-emotional development through active games and sport for young people in conflict with the law*. Retrieved from https://www.activegames4change.org/uploads/9/7/7/2/97721820/state_of_art_v4.pdf

ahmed Shafi, A. Middleton, T. & Jones, C. (2022). *Re-engaging incarcerated children and young people with education and learning using Authentic Inquiry in Italy, Spain, Germany and the UK*. Retrieved from <https://skills4youth.eu/media/renyo-research-abstract-io4-en.pdf>

Baker, K. (2017). *Working effectively with young offenders*. Retrieved from https://www.unafei.or.jp/publications/pdf/RS_No101/No101_8_VE_Baker_2.pdf

Basanta, J. L., Fariña, F., & Arce, R. (2018). Risk-need-responsivity model: contrasting criminogenic and noncriminogenic needs in high and low risk juvenile offenders. *Children and Youth Services Review*, 85, 137–142. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2017.12.024>

Beyond Youth Custody (2015). *Recognising diversity in resettlement: a practitioner's guide*. Beyond Youth Custody.

Biggam, F. H., & Power, K. G. (2002). A Controlled, Problem-Solving, Group-Based Intervention with Vulnerable Incarcerated Young Offenders. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 46(6), 678–698.

Borras, C., Palmer, A., Hernández, A., & Llobera, J.. (2017). Socio-cognitive and personal characteristics of juvenile offenders: a field study. *International Journal of Psychological Research*, 10(1), 45-52. <https://doi.org/10.21500/20112084.2608>

Bottoms, A., & Shapland, J. (2016). Learning to desist in early adulthood: the Sheffield Desistance Study. In J. Shapland, S. Farrall and A. Bottoms (eds.), *Global Perspectives on Desistance: Reviewing what we know and looking to the future* (pp. 99-125). Abingdon: Routledge.

Bourke, M. L., & Van Hasselt, V. B. (2001). Social problem-solving skills training for incarcerated offenders. a treatment manual. *Behavior Modification*, 25(2), 163–88.

Burman, M., Armstrong, S., Batchelor, S., McNeill, F. & Nicholson, J. (2007). Research and practice in risk assessment and risk management of children and young people engaging in offending behaviours: a literature review. The Scottish Centre for Crime and Justice Research.

Cecil, D. K., Drapkin, D. A., Mackenzie, D. L., & Hickman, L. J. (2000). The effectiveness of adult basic education and life-skills programs in reducing recidivism: a review and assessment of the research. *Journal of Correctional Education*, 51 (2), 207–226.

Clark, V. A., & Duwe, G. (2015). An outcome evaluation of a prison-based life-skills program: the power of people. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 59(4), 384–405.

Crabtree, J. L., Ohm, D., Wall, J. M., & Ray, J. (2016). Evaluation of a prison occupational therapy informal education program: a pilot study. *Occupational Therapy International*, 23(4), 401–411.

Crime and Media Lab-Κέντρο Μελέτης του Εγκλήματος (2020). Μαρία Δήμητρα Μισυρλή Νομικός.

Cripps, H. & Sommerfield, A. (2012). 'Resettlement provision for children and young people' and 'The care of looked after children in custody': findings from two Inspectorate thematic reviews. *Prison Service Journal*, 31-38

«Εκπαίδευση στις Φυλακές: Κανονιστικό Πλαίσιο Προστασίας και Καλές Πρακτικές».

Retrieved 11 February 2022, from <https://e-keme.gr/wp-content/uploads/%CE%95%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7-%CF%83%CF%84%CE%B9%CF%82-%CE%A6%CF%85%CE%BB%CE%B1%CE%BA%CE%AD%CF%82-%CE%9A%CE%B1%CE%BD%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%A0%CE%BB%CE%B1%CE%AF%CF%83%CE%B9%CE%BF-%CE%A0%CF%81%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%AF%CE%B1%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%AD%CF%82-%CE%A0%CF%81%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82.pdf>

Dipartimento per la Giustizia Minorile e di Comunità. (2020). Linee di Indirizzo - Decreto Legislativo 2 ottobre 2018,n.121. Retrieved 20 July 2021, from https://www.giustizia.it/resources/cms/documents/linee_indirizzo_esecuzione_pene_minori_15gen2020.pdf

Farrington, D.P., Ditchfield, J.A., Hancock, G., Howard, P.D., Jolliffe, D., Livingston, M., & Painter, K. (2002). *Evaluation of two intensive regimes for young offenders*. London: Home Office.

Forney, M., & Ward, J. T. (2019). Identity, peer resistance, and antisocial influence: modeling direct and indirect causes of desistance. *Journal of Developmental and Life-Course Criminology*, 5(1), 107–135. <https://doi.org/10.1007/s40865-018-0102-0>

Forste, R., Clarke, L. & Bahr, S. (2011). Staying out of trouble: intentions of young male offenders. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 55(3), 430-444.

Gerbino, G. (2015). Giovani devianti, desistenza dal crimine, riflessività: note su una ricerca. In R. Rauty (a cura di), *Giovani e Mezzogiorno* (pp. 393-403). Napoli-Salerno : Orthotes.

Gerbino, G. (2019). Desistenza dal crimine, riflessività, servizio sociale: considerazioni su una ricerca. In M. Mannoia (a cura di), *Famiglie, disagio e servizio sociale* (pp. 267-284). Varazze (SV) : PM edizioni.

Glowacz, F. (2021, April 8). Comprendre les processus de sortie de la délinquance pour penser le cadre de l'aide et de la protection de la jeunesse [conference presentation]. Le nouveau code de la justice pénale des mineurs face aux défis de la délinquance juvénile, Bordeaux, France.

Her Majesty Inspectorate of Probation (2016). *Desistance and young people: an inspection by HMI Probation*. Her Majesty Inspectorate of Probation.

Hodgkinson, R., Beattle, S., Roberts, R., & Hardy, L. (2020). Psychological resilience interventions to reduce recidivism in young people: a systematic review. *Adolescent Research Review*, 6, 333-357.

Johnston, T. M., Brezina, T., & Crank, B. R. (2019). Agency, self-efficacy, and desistance from crime: an application of social cognitive theory. *Journal of Developmental and Life-Course Criminology*, 5(1), 60-85. <https://doi.org/10.1007/s40865-018-0101-1>

Kontopoulou, Panagoou, Lempesi (2018) Empirical reviews of recidivism (translated from: Εμπειρική διερεύνηση της υποτροπής). Retrieved from https://criminology.panteion.gr/attachments/article/576/MEL_ZARAFONITOU.pdf

Lanskey, C. (2015). Up or down and out? A systemic analysis of young people's educational pathways in the youth justice system in England and Wales. *International Journal of Inclusive Education*, 19(6), 568-582.

McGuire, J., & Hatcher, R. (2001). Offense-focused problem solving: Preliminary evaluation of a cognitive skills program. *Criminal Justice and Behavior*, 28(5), 564-587.

Mitchell, J., & Palmer, E. J. (2004). Evaluating the "reasoning and rehabilitation" program for young offenders. *Journal of Offender Rehabilitation*, 39(4), 31-45.

Munford, R., & Sanders, J. (2015). Negotiating and constructing identity: Social work with young people who experience adversity. *The British Journal of Social Work*, 45(5), 1564-1580.

Na, C., & Jang, S. J. (2019). Positive expected selves and desistance among serious adolescent offenders. *Journal of Developmental and Life-Course Criminology*, 5(3), 310–334. <https://doi.org/10.1007/s40865-019-00109-4>

Nowak, M. (2019). The United Nations Global Study of Children deprived of liberty.

Oberlader, V., Banse, R., Beier, S., & Schmidt, A. F. (2021, July 16). Law-abiding versus criminal identity and self-efficacy: A quantitative approach to unravel psychological factors supporting desistance from crime. <https://doi.org/10.31234/osf.io/wp6m8>

O'Carroll, J. (2016). Identifying barriers and facilitators for educational inclusion for young people who offend. [Doctoral dissertation, University of London]. Retrieved from <https://discovery.ucl.ac.uk/id/eprint/1522577/1/Youth%20offenders%20barriers%20and%20facilitators%20-%20thesis%20final.pdf>

Office of Juvenile Justice and Delinquency Prevention (1998). Guide for Implementing the Balanced and Restorative Justice Model. U.S. Department of Justice. Retrieved from <https://www.ojp.gov/ncjrs/virtual-library/abstracts/guide-implementing-balanced-and-restorative-justice-model>

Output 6: The Set of European Standards (2020). *Now What? Preparing and Empowering Youth Leaving Care*. Project Nr: 2017-3-RO01-KA205-047117. Retrieved from <https://now-what-project.eu/wp-content/uploads/2020/10/The-European-Set-of-Standards.pdf>

Paterson-Young, C., Bajwa-Patel, M. & Hazenberg, R. (2021) 'I ain't stupid, I just don't like school': a 'needs' based argument for children's educational provision in custody. *Journal of Youth Studies*, DOI: 10.1080/13676261.2021.1900553

Polaschek, D. L. L. (2016) Desistance and dynamic risk factors belong together, *Psychology, Crime & Law*, 22(1-2), 171-189, DOI: 10.1080/1068316X.2015.1114114

Redondo, S., Martínez Catena, A., & Andrés Pueyo, A. (2012). Therapeutic effects of a cognitive-behavioural treatment with juvenile offenders. *European Journal of Psychology Applied to Legal Context*, 4(2), 159-178.

Save the Children. (2016). *Child rights and Juvenile Justice*. Retrieved from <https://s3.savethechildren.it/public/files/uploads/pubblicazioni/child-rights-and-juvenile-justice.pdf>

Social Exclusion Unit (2002). *Reducing re-offending by ex-prisoners*. Retrieved from <https://www.bristol.ac.uk/poverty/downloads/keyofficialdocuments/Reducing%20Reoffending.pdf>

Souverein, F., Dekkers, T., Bulanovaitė, E. et al. (2019). Overview of European forensic youth care: towards an integrative mission for prevention and intervention strategies for juvenile offenders. *Child Adolesc Psychiatry Ment Health* 13, 6. <https://doi.org/10.1186/s13034-019-0265-4>

Szifris, K. (2018). *Philisophy in Prisons: an exploration of personal development*. [Doctoral dissertation, University of Cambridge]. <https://doi.org/10.17863/CAM.18857>

Szifris, K., Fox, C., & Bradbury, A. (2018). A Realist Model of Prison Education, Growth, and Desistance: A New Theory. *Journal of Prison Education and Reentry*, 5(1), 41-62.

Trotter, C., Evans, P., & Baidawi, S. (2017). The effectiveness of challenging skills in work with young offenders. *International journal of offender therapy and comparative criminology*, 61(4), 397-412.

United Nations (2018). Introductory Handbook on The Prevention of Recidivism and the Social Reintegration of Offenders. United Nations Office on drugs and Crime.

Van der Stouwe, T., Asscher, J.J., Hoeve, M. et al. (2016). Social skills training for juvenile delinquents: post-treatment changes. *J Exp Criminol* 12, 515–536.
<https://doi.org/10.1007/s11292-016-9262-2>

Van Tol, T. (2017). *Self-Efficacy Matters: An Examination of its Impact on Education for Justice Involved Adults*. [Doctoral dissertation, St. Catherine University]. Retrieved from <https://sophia.stkate.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1013&context=dsw>

Wigzell, A. (2021). *Explaining Desistance: looking forward, not backwards*. National Association for Young Justice.

Youth Justice Board (2019). Standards for children in the youth justice system 2019. Retrieved from <https://www.gov.uk/government/publications/national-standards-for-youth-justice-services/standards-for-children-in-the-youth-justice-system-accessible-version#principles-oversight-and-monitoring>

Youth Justice Board (2020). Custody and resettlement: section 7 case management guidance. Retrieved from <https://www.gov.uk/government/publications/custody-and-resettlement/custody-and-resettlement-section-7-case-management-guidance>

Παράρτημα 1 – Μεθοδολογία διεξαγωγής των συνεντεύξεων

Το πρώτο αποτέλεσμα του έργου με τίτλο «Επισκόπηση των κοινωνικών, συναισθηματικών και προσωπικών δεξιοτήτων των νέων με παραβατική συμπεριφορά» χωρίζεται σε δύο μέρη:

- Βιβλιογραφική ανασκόπηση
- Ανάλυση των εκπαιδευτικών αναγκών των ατόμων με παραβατική συμπεριφορά

Η μεθοδολογία διεξαγωγής των συνεντεύξεων περιγράφει λεπτομερώς τη διαδικασία συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων με στόχο να καθοδηγήσει τους εταίρους του έργου Skills4Life να αναπτύξουν την Ανάλυση των Εκπαιδευτικών Αναγκών των κρατουμένων.

Το έργο Skills4Life βασίζεται στη συλλογή συγκεκριμένων πληροφοριών και δεδομένων σχετικά με τις κοινωνικές, συναισθηματικές και προσωπικές δεξιότητες των νεαρών ατόμων με παραβατική συμπεριφορά. Η Ανάλυση των Εκπαιδευτικών Αναγκών συμβάλλει στον εντοπισμό των κενών της διαδικασίας προετοιμασίας της αποφυλάκισης των νέων. Οι πληροφορίες αυτές θα βοηθήσουν τους εταίρους του έργου να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις ανάγκες των νεαρών κρατουμένων ώστε να σχεδιάσουν με επιτυχία τη νέα τους ζωή μετά την αποφυλάκιση.

Τα αποτελέσματα της Ανάλυσης Εκπαιδευτικών Αναγκών σε συνδυασμό με τη βιβλιογραφική ανασκόπηση αποτελούν τη βάση όλων των αποτελεσμάτων του έργου, καθώς προσδιορίζουν το προφίλ της ομάδας-στόχου όσον αφορά στις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την κατάλληλη προετοιμασία της αποφυλάκισής τους και την επανένταξή τους στην κοινωνία. Η ανάλυση των αναγκών των κρατουμένων καθορίζει την ολοκληρωμένη εκπαιδευτική προσέγγιση που προτείνεται από το έργο για την προετοιμασία της επανένταξης των νεαρών παραβατών, τη φύση του εκπαιδευτικού περιεχομένου και τις εκπαιδευτικές μεθόδους που θα εφαρμοστούν στα εκπαιδευτικά εργαστήρια.

Η μεθοδολογία για την ανάλυση των αναγκών στοχεύει στα παρακάτω:

- Εκτίμηση των υφιστάμενων και των μελλοντικών αναγκών των νεαρών κρατουμένων στις χώρες υλοποίησης του έργου.
- Προσδιορισμός των πληθυσμιακών ομάδων που χρειάζονται επιπλέον εργαλεία.
- Προσδιορισμός των αναγκών που ήδη καλύπτονται ή όχι.
- Προσδιορισμός των αποκλίσεων μεταξύ των αναγκών και των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Η διεξαγωγή των συνεντεύξεων και η ανάλυση των αναγκών θα ενθαρρύνει τη συμμετοχή των νεαρών (πρώην) κρατουμένων, καθώς θα τους δώσει την ευκαιρία να εκφράσουν τις ανάγκες τους και τις επιθυμίες τους σχετικά με τα όσα χρειάζονται πριν τα πρώτα τους βήματα

μετά την αποφυλάκιση. Για να έχει αποτέλεσμα η εργασία με τους κρατούμενους, πρέπει να ενθαρρύνεται η ενεργή συμμετοχή τους και η γνώμη τους να λαμβάνεται υπόψη καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Οι έρευνες δείχνουν ότι όσο πιο ενεργή είναι η συμμετοχή, τόσο μεγαλύτερες είναι οι πιθανότητες επιτυχίας (Nacro 2008). Η ανάλυση των εκπαιδευτικών αναγκών, λοιπόν, δίνει στους νέους φωνή και τους παρέχει την ευκαιρία να διαμορφώσουν το περιεχόμενο και τον τρόπο με τον οποίο θα εφαρμοστεί για τη διευκόλυνση της επανένταξής τους.

Η συμμετοχή ατόμων που έχουν βρεθεί υπό κράτηση – είτε ανήλικων είτε ενήλικων – στο στάδιο της έρευνας, θα βελτιώσει το επίπεδο συμμετοχής των κρατουμένων στα εκπαιδευτικά εργαστήρια, αλλά και το επίπεδο αυτοεκτίμησης, προσφέροντας «κίνητρα για αλλαγή».

Η «Επισκόπηση των κοινωνικών, συναισθηματικών και προσωπικών δεξιοτήτων των νέων με παραβατική συμπεριφορά» συμβάλλει στον σχεδιασμό πρακτικών δραστηριοτήτων αλλά και στην ανάδειξη της σημασίας του εκπαιδευτικού προγράμματος, της σχέσης μεταξύ της προσωπικής ενδυνάμωσης και των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και της σύνδεσης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων με την αποχή από το έγκλημα και την επανένταξη στην κοινωνία.

Διαδικασία συλλογής των πληροφοριών

Η διαδικασία συλλογής των πληροφοριών αποτελούνταν από τα παρακάτω στάδια: προσέλκυση του ενδιαφέροντος των συμμετεχόντων, διεξαγωγή συνεντεύξεων, συλλογή και ανάλυση δεδομένων. Το παρακάτω διάγραμμα απεικονίζει τα στάδια της διαδικασίας.

Γράφημα 1. Περιγραφή της διαδικασίας

Προσέλκυση του ενδιαφέροντος των συμμετεχόντων

Στο πλαίσιο της έρευνας θα διεξαχθούν συνολικά ογδόντα (80) συνεντεύξεις με (πρώην) κρατούμενους προκειμένου να διερευνηθούν οι ανάγκες, τα δυνατά σημεία και οι ελλείψεις τους σε γνώσεις και δεξιότητες που σχετίζονται με την αποτελεσματική ένταξή τους στην κοινωνία. Οι συνεντεύξεις αυτές αποτυπώνουν την πραγματικότητα που αντιμετωπίζουν οι κρατούμενοι στις χώρες υλοποίησης του έργου και αποτελούν τη βάση της παρέμβασης που προτείνει το έργο.

Συμμετέχοντες

Οι ηλικία των συμμετεχόντων ποικίλει μεταξύ των 16 και των 24 ετών.

Οι τέσσερις εταιρείες του έργου (ISC, ALLI, CESIE και UoG) αναμένεται να διεξάγουν συνεντεύξεις σε 20 συμμετέχοντες που ανήκουν στις παρακάτω ομάδες:

- 10 νεαροί ενήλικες υπό κράτηση
- 10 νεαροί ενήλικες στην κοινότητα.

Αυτό σημαίνει ότι θα πραγματοποιηθούν συνολικά 80 συνεντεύξεις: 40 με νεαρούς ενήλικες υπό κράτηση και 40 με νεαρούς ενήλικες με ιστορικό φυλάκισης.

Προσέλκυση των συμμετεχόντων

Για την προσέγγιση των συμμετεχόντων, συστήνεται να απευθυνθείτε σε καταστήματα κράτησης και οργανισμούς που προσφέρουν υποστήριξη στους νέους κατά τη διάρκεια της επανένταξής τους μετά την αποφυλάκιση.

Το UoG σχεδίασε τα παρακάτω για να προσφέρει βοήθεια στη διαδικασία προσδιορισμού των ατόμων που θα λάβουν μέρος στις συνεντεύξεις:

1. ένα παράδειγμα μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (Παράρτημα I)
2. μια ενημερωτική επιστολή προς τους σχετικούς οργανισμούς (Παράρτημα II).

Εάν χρησιμοποιηθούν από τους εταίρους, τα δύο αυτά έγγραφα πρέπει να προσαρμοστούν στα στοιχεία των φορέων στους οποίους θα αποσταλούν.

Συνιστάται επίσης οι εταίροι να απευθυνθούν σε άτομα και οργανισμούς με τους οποίους έχουν συνεργαστεί στο παρελθόν ή με τους οποίους έχουν ήδη επαφή.

Κώδικας δεοντολογίας

Έπειτα από την επικοινωνία με τους συμμετέχοντες και τον ορισμό της ημερομηνίας και της ώρας διεξαγωγής των συνεντεύξεων, πρέπει να ληφθούν υπόψη διάφορες δεοντολογικές επισημάνσεις πριν από την έναρξή τους.

Η Επιτροπή Δεοντολογίας Έρευνας του Πανεπιστημίου του Gloucestershire (Ηνωμένο Βασίλειο) ενέκρινε την έρευνα του Skills4Life υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι παρακάτω δεοντολογικές διαδικασίες. Ωστόσο, κάθε εταίρος ενδέχεται να χρειαστεί να ακολουθήσει διαφορετικές διαδικασίες ανάλογα με τις πολιτικές που εφαρμόζονται στην χώρα υλοποίησης ή στο κατάστημα κράτησης.

Ασφάλεια ερευνητών

Η συλλογή των δεδομένων σε ζευγάρια μειώνει την ατομική εργασία και τους φυσικούς κινδύνους. Στις περιπτώσεις που η συλλογή δεδομένων πρέπει να γίνει ατομικά από έναν ερευνητή, πρέπει να διασφαλίζεται η ασφάλειά του εντός των καταστημάτων κράτησης. Επομένως, ίσως είναι απαραίτητη η συνοδεία του εκπαιδευτή από άτομο του προσωπικού, που έχει εκπαιδευτεί στην αντιμετώπιση των κρατουμένων. Οι ασφαλείς εγκαταστάσεις διαθέτουν συστήματα συναγερμού που ενεργοποιούνται σε περίπτωση κινδύνου.

Συγκατάθεση

Πριν από τη συμμετοχή τους στην έρευνα, οι συμμετέχοντες πρέπει να ενημερωθούν για τους στόχους της, αλλά και για την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών και το δικαίωμα τους να αποσυρθούν. Για τον λόγο αυτό, στο Παράρτημα III παρέχεται ένα ενημερωτικό δελτίο, το οποίο πρέπει να μεταφράσουν οι εταίροι στη γλώσσα τους, να το συμπληρώσουν με τα στοιχεία τους και να το διαμοιράσουν στους συμμετέχοντες σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή πριν από τη συνέντευξη. Θα ήταν καλό επίσης να ενημερώσουν προφορικά τους συμμετέχοντες πριν από την έναρξη της συνέντευξης και να απαντήσουν σε πιθανές ερωτήσεις των συμμετεχόντων.

Στο ενημερωτικό δελτίο του Παραρτήματος III απαιτείται η συμπλήρωση ορισμένων στοιχείων τα οποία αφορούν στους συμμετέχοντες που βρίσκονται υπό κράτηση και άλλα που αφορούν στους συμμετέχοντες που έχουν αποφυλακιστεί. Οι εταίροι ενθαρρύνονται να κρατήσουν τα στοιχεία που είναι σχετικά σε κάθε περίπτωση.

Είναι επίσης σημαντικό να καταστεί σαφές στους συμμετέχοντες ότι οι ερευνητές που διεξάγουν την έρευνα δεν αποτελούν μέρος τους συστήματος ποινικής δικαιοσύνης, και ότι δεν θα υπάρξουν αρνητικές συνέπειες εάν αποφασίσουν ότι δεν επιθυμούν να συμμετάσχουν.

Τέλος, αφού οι συμμετέχοντες διαβάσουν το ενημερωτικό δελτίο και συμφωνήσουν να συμμετάσχουν, πρέπει να υπογράψουν το έντυπο συναίνεσης που παρέχεται στο

Παράρτημα IV. Τα έντυπα συναίνεσης πρέπει να μεταφραστούν από κάθε εταίρο και να συμπληρωθούν με τα αντίστοιχα στοιχεία επικοινωνίας.

Διεξαγωγή των συνεντεύξεων

Μόλις οι συμμετέχοντες συμφωνήσουν να λάβουν μέρος στη διαδικασία των συνεντεύξεων και υπογράψουν το έντυπο συναίνεσης, μπορεί να ξεκινήσει η διεξαγωγή των συνεντεύξεων. Ιδανικά, οι συνεντεύξεις πρέπει να ηχογραφηθούν για τη διευκόλυνση της καταγραφής των πληροφοριών και την ανάλυσή τους. Σε αυτή την περίπτωση, οι συμμετέχοντες έχουν το δικαίωμα να σταματήσουν την ηχογράφιση ανά πάσα στιγμή για οποιοδήποτε λόγο και πρέπει να ενημερωθούν για αυτό.

Στις περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατή η ηχογράφιση λόγω μη συναίνεσης των συμμετεχόντων ή απαγόρευσης από το κατάστημα κράτησης, οι ερευνητές θα χρειαστεί να κρατήσουν λεπτομερείς σημειώσεις. Για τον λόγο αυτό, θα ήταν καλό να διεξάγουν τη συνέντευξη δύο άτομα, ώστε ένα από αυτά να επικεντρωθεί στη διεξαγωγή και ένα στην καταγραφή των απαντήσεων.

Η διάρκεια των συνεντεύξεων υπολογίζεται περίπου στα 30 λεπτά. Ωστόσο, πρέπει να διασφαλιστεί ότι διατίθεται επιπλέον χρόνος σε περίπτωση που οι συμμετέχοντες επιθυμούν να μοιραστούν περισσότερες πληροφορίες, ιδιαίτερα όταν σχετίζονται με τους στόχους της έρευνας.

Ερωτήσεις της συνέντευξης

Το Πανεπιστήμιο του Gloucestershire (UoG) προβλέπει δύο (2) ομάδες συμμετεχόντων για τη συνέντευξη:

1. νέοι που βρίσκονται υπό κράτηση (Παράρτημα V)
2. νέοι που έχουν αποφυλακιστεί (Παράρτημα VI)

Κάθε συνέντευξη αποτελείται από **δέκα βασικές ερωτήσεις** συνοδευόμενες από οδηγίες. Οι οδηγίες στοχεύουν στην καθοδήγηση των συμμετεχόντων ώστε να δώσουν πιο εμπειριστατωμένες απαντήσεις.

Συμβουλή:

Τα άτομα που διεξάγουν τις συνεντεύξεις πρέπει να γνωρίζουν τον σκοπό των ερωτήσεων και να είναι σε θέση να κατευθύνουν τη συζήτηση. Σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να χρειαστεί να αναδιατυπώσουν τις ερωτήσεις ή να μην αναφέρουν κάποια. Το πρόγραμμα των συνεντεύξεων είναι ενδεικτικό και προσαρμόζεται στους συμμετέχοντες.

Μετά την συνέντευξη

Είναι σημαντικό οι συμμετέχοντες να ενημερωθούν για την ολοκλήρωση της συνέντευξης και να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση της ασφάλειας των δεδομένων που παρείχαν.

Υλικό της συνέντευξης

Στο Παράρτημα VII παρέχεται το υλικό για τη συνέντευξη. Οι εταίροι πρέπει να το μεταφράσουν και να συμπληρώσουν τα στοιχεία επικοινωνίας τους. Πρέπει να γνωρίζουμε τους πόρους υποστήριξης που παρέχονται από το ίδρυμα ή τον οργανισμό που μας παρέπεμψε στους νέους. Στη συνέχεια, μπορούμε να προσθέσουμε αυτούς τους πόρους στο έντυπο απολογισμού. Είναι επίσης καλή πρακτική να παρέχουμε μια γραμμή βοήθειας ή μια ανεξάρτητη υπηρεσία υποστήριξης όπου ο συμμετέχων μπορεί να καλέσει και να λάβει υποστήριξη ανώνυμα.

Διαχείριση δεδομένων

Δεν συλλέγονται περαιτέρω προσωπικά δεδομένα πέραν των εντύπων συναίνεσης, ωστόσο ενδέχεται να αναφέρονται προσωπικά δεδομένα στις ηχογραφήσεις. Επομένως, οι ηχογραφήσεις πρέπει να διαγράφονται αμέσως μετά την απομαγνητοφώνησή τους. Τα προσωπικά δεδομένα που αναφέρονται από τους συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια της συνέντευξης, όπως το όνομά τους ή το σωφρονιστικό κατάστημα στο οποίο βρίσκονται, πρέπει να αντικατασταθούν κατά την καταγραφή με γενικούς όρους (π.χ. το κατάστημα κράτησης). Κάτι τέτοιο θα εμποδίσει την ταυτοποίηση μέσω των ερευνητικών δεδομένων.

Τα ερευνητικά δεδομένα και τα έντυπα συναίνεσης αποθηκεύονται ξεχωριστά, για την αποφυγή της σύνδεσης των προσωπικών δεδομένων με τα ερευνητικά δεδομένα. Για παράδειγμα, μπορείτε να τα αποθηκεύσετε σε ξεχωριστά συρτάρια αν πρόκειται για έντυπα σε φυσική μορφή ή σε ξεχωριστούς κρυπτογραφημένους σκληρούς δίσκους για δεδομένα σε ψηφιακή μορφή.

Τα ερευνητικά δεδομένα, όπως οι απομαγνητοφωνήσεις, θα ανωνυμοποιηθούν (δηλ. σε κάθε συμμετέχοντα θα δοθεί ένα ψευδώνυμο). Επομένως, τα προσωπικά δεδομένα δεν θα εμφανίζονται στα ερευνητικά δεδομένα. Το ψευδώνυμο πρέπει επίσης να αναγράφεται στα έντυπα συναίνεσης, για να είναι δυνατή η σύνδεση των προσωπικών δεδομένων με τα ερευνητικά δεδομένα σε περίπτωση που ο συμμετέχων ανακαλέσει τη συμμετοχή του στην έρευνα. Μετά την ανάλυση των δεδομένων, τα έντυπα συναίνεσης και όλα τα προσωπικά δεδομένα διαγράφονται.

Ανάλυση των δεδομένων

Οι συνεντεύξεις αναλύονται μέσω θεματικής ανάλυσης. Η θεματική ανάλυση επιτρέπει στους ερευνητές την εξήγηση κοινών θεμάτων μεταξύ των διαφόρων συνεντεύξεων. Στη συνέχεια, τα θέματα αυτά χρησιμοποιούνται για να απαντηθούν τα ερευνητικά ερωτήματα.

Η θεματική ανάλυση αποτελείται από τα ακόλουθα βήματα:

1. Απομαγνητοφώνηση,
2. Ανάγνωση και μελέτη,
3. Κωδικοποίηση,
4. Αναζήτηση κοινών θεμάτων,
5. Επανεξέταση των θεμάτων,
6. Ορισμός και κατηγοριοποίηση των θεμάτων και
7. Οριστικοποίηση της ανάλυσης

Τα βήματα 1 έως 3 πραγματοποιούνται από κάθε εταίρο και περιγράφονται λεπτομερώς παρακάτω. Τα βήματα 4 έως 7 ολοκληρώνονται από το UoG.

Απομαγνητοφώνηση των συνεντεύξεων

Το πρώτο βήμα πριν την ανάλυση των δεδομένων είναι η απομαγνητοφώνηση των συνεντεύξεων. Αυτό μπορεί να γίνει από κάθε εταίρο, με την πρόσληψη εξωτερικής εταιρείας ή με τη χρήση του κατάλληλου λογισμικού. Σε περίπτωση συνεργασίας με εξωτερικό συνεργάτη πρέπει να ακολουθείται η νομοθεσία περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων και τα δεδομένα να διαγράφονται εντός 28 ημερών.

Όπως περιγράφεται στην ενότητα «Διαχείριση δεδομένων», κάθε στοιχείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ταυτοποίηση των συμμετεχόντων πρέπει να διαγράφεται ή να αντικαθίσταται από ψευδώνυμα ή γενικούς όρους. Για παράδειγμα, το όνομα του καταστήματος κράτησης μπορεί να αντικατασταθεί με τον όρο «κατάστημα κράτησης».

Αν και η απομαγνητοφώνηση των συνεντεύξεων αποτελεί μια χρονοβόρα διαδικασία, επιτρέπει την ανάγνωση και τη μελέτη των δεδομένων. Αυτό αποτελεί το δεύτερο βήμα της θεματικής ανάλυσης. Εάν η απομαγνητοφώνηση πραγματοποιηθεί από εξωτερικό συνεργάτη, πρέπει να ελεγχθεί αρκετές φορές πριν από την έναρξη της κωδικοποίησης. Με τον τρόπο αυτό, ο ερευνητής θα εξοικειωθεί με το περιεχόμενό της.

Κωδικοποίηση των συνεντεύξεων

Μετά την απομαγνητοφώνηση των συνεντεύξεων και την εξοικείωση των ερευνητών με το περιεχόμενό τους έπεται η κωδικοποίησή τους.

Για τον σκοπό αυτό, το UoG ανέπτυξε ένα πλαίσιο κωδικοποίησης (βλ. Παράρτημα VIII). Πρόκειται για μια λίστα κωδικών που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι εταίροι για να κωδικοποιήσουν τις συνεντεύξεις τους. Η διαδικασία αυτή ονομάζεται αφαιρετική κωδικοποίηση. Όμως, η κωδικοποίηση πρέπει να είναι ευέλικτη, και αν κάποιος εταίρος συναντήσει πληροφορίες που δεν αντιστοιχούν σε κανέναν από τους παρεχόμενους

κωδικούς, πρέπει να έχει τη δυνατότητα να προσθέσει επιπλέον κωδικούς. Αυτό ονομάζεται επαγωγική κωδικοποίηση.

Κατηγοριοποίηση των κωδικών

Το UoG είναι υπεύθυνο για αυτή τη διαδικασία. Για τη διευκόλυνση της διαδικασίας, κάθε εταίρος πρέπει να στείλει τη λίστα των κωδικών και τα σχετικά αποσπάσματα. Αυτό σημαίνει ότι ένα μέρος των απομαγνητοφωνήσεων πρέπει να μεταφραστεί στα αγγλικά.

Πρόγραμμα

Παρακάτω αναφέρεται το χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση κάθε ενός από τα παραπάνω βήματα που περιεγράφηκαν.

Προσέλκυση των συμμετεχόντων: Σεπτέμβριος 2021

Συνεντεύξεις: Οκτώβριος – Δεκέμβριος 2021

Απομαγνητοφώνηση συνεντεύξεων: Νοέμβριος 2021 – Ιανουάριος 2022

Κωδικοποίηση συνεντεύξεων: Δεκέμβριος 2021 – Φεβρουάριος 2022

Παράρτημα Ι – Υπόδειγμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που εστάλη από το Athens Lifelong Learning Institute

Αξιότιμε/η [όνομα],

Με την παρούσα επιστολή – και σε συνέχεια της τηλεφωνικής μας επικοινωνίας – θα ήθελα να σας ενημερώσω σχετικά με το Ευρωπαϊκό έργο στον τομέα της σωφρονιστικής και αντεγκληματικής παρέμβασης που έχει αναλάβει και υλοποιεί το Athens Lifelong Learning Institute - με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ - και να διερευνήσουμε τη δυνατότητα του φορέα σας στην υποστήριξη των δράσεων έρευνας και κατάρτισης του έργου.

Ακολουθεί μια σύντομη περιγραφή του έργου:

Το έργο με τίτλο «Life Skills 4 Life After Prison - Skills4Life» στοχεύει στην προσωπική ανάπτυξη των νεαρών κρατουμένων (έως 24 χρονών) που εκτίουν τις ποινές τους στα Καταστήματα Κράτησης της χώρας ώστε μετά την αποφυλάκισή τους να μπορέσουν να διάγουν μία ανεξάρτητη και αξιοπρεπή ζωή, αποφεύγοντας τον φαύλο κύκλο της παραβατικότητας και του εγκλεισμού. Το έργο επικεντρώνεται στους μηχανισμούς μέσω των οποίων οι νεαροί/ες κρατούμενοι/ες θα μπορέσουν να αντικαταστήσουν την «παραβατική ταυτότητά» τους με μία καινούργια ταυτότητα απαλλαγμένη από παράνομες και αντικοινωνικές συμπεριφορές και στην ενδυνάμωση αυτών των νέων με δεξιότητες και μέσα που θα τους επιτρέψουν να επανέλθουν στους κόλπους της κοινωνίας ως ισότιμα και νομοταγή μέλη της. Το έργο πραγματοποιείται σε πέντε Ευρωπαϊκές χώρες, και συγκεκριμένα, την Γαλλία, την Ιταλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Νορβηγία και την Ελλάδα, από αξιόλογους εταίρους με μακρά εμπειρία στην έρευνα και την εκπαίδευση κρατουμένων και στους τομείς της σωφρονιστικής και αντεγκληματικής πολιτικής. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο έργο συμμετέχει και το European Prison Education Association – EPEA συμβάλλοντας με την εμπειρογνωμοσύνη του στην ανάπτυξη, την εφαρμογή και την διάδοση των αποτελεσμάτων του έργου.

Με βάση τα παραπάνω αιτούμαστε την πρόσβαση σε Καταστήματα Κράτησης της χώρας για την διενέργεια δέκα (10) συνεντεύξεων με νεαρούς κρατούμενους για να αποτυπωθούν τα χαρακτηριστικά τους και οι εκπαιδευτικές τους ανάγκες, ώστε οι επόμενες δράσεις κατάρτισης και υποστήριξης να βασίζονται σε πραγματικά και πρόσφατα δεδομένα. Επίσης, αιτούμαστε τη δυνατότητα άδειας πρόσβασης σε δύο (2) φυλακές για την διενέργεια προγραμμάτων κατάρτισης για τους νεαρούς κρατούμενους με βασική θεματολογία την ενδυνάμωση, τις κοινωνικές δεξιότητες και τις δεξιότητες ζωής που θα τους είναι απαραίτητες μετά την αποφυλάκισή τους.

Το έργο αποσκοπεί στη βελτίωση των προοπτικών καθώς και την κοινωνική επανένταξη των νέων με παραβατική συμπεριφορά και εξέτισαν ποινές στερητικές της ελευθερίας. Αποτελούν δύο σημαντικές προσπάθειες αποτροπής της υποτροπής των ατόμων αυτών για την απρόσκοπτη συμμετοχή τους στο κοινωνικό γίγνεσθαι της χώρας μας.

Με εκτίμηση, ...

Παράρτημα II – Ενημέρωση των φορέων για το έργο

Στόχος

Το Skills4Life είναι Ευρωπαϊκό έργο που υλοποιείται στη Γαλλία, την Ιταλία, την Ελλάδα και το Ηνωμένο Βασίλειο. Στοχεύει στην αποτύπωση των εκπαιδευτικών αναγκών των νεαρών κρατουμένων και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων που θα συμβάλλουν στην αποχή από την παραβατικότητα. Επικεντρώνεται στις δεξιότητες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της ικανότητας ανάληψης ευθυνών και στην προσωπική ενδυνάμωση. Συνεπώς, το έργο αυτό αποσκοπεί **στο να εφοδιάσει τους νέους με τις κατάλληλες δεξιότητες για τη ζωή τόσο κατά τη διάρκεια της έκπαιξης της ποινής τους όσο και μετά την αποφυλάκισή τους. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω:**

- της εξέτασης των τρόπων διαχείρισης των προβλημάτων τους,
- της ανάδειξης της σημασίας των υγιών διαπροσωπικών σχέσεων και
- της ανάπτυξης δεξιοτήτων σχεδιασμού και οργάνωσης

Το έργο δεσμεύεται από τον κώδικα δεοντολογίας του Πανεπιστημίου του Gloucestershire σχετικά με την εμπιστευτικότητα, την ανωνυμία και το δικαίωμα απόσυρσης της συμμετοχής. Η ταυτοποίηση του καταστήματος κράτησης και των νέων που θα λάβουν μέρος στην έρευνα δεν θα είναι δυνατή. Όλα τα σχόλια και τα δεδομένα αποθηκεύονται με ασφάλεια σύμφωνα με τους νόμους περί προστασίας των δεδομένων.

Γιατί να συμμετάσχετε στις δράσεις του έργου;

Ως επαγγελματίας στον χώρο, θα γνωρίζετε ότι οι νέοι με παραβατική συμπεριφορά έχουν περίπλοκες ανάγκες.

Αυτά τα άτομα χαρακτηρίζονται συχνά από:

- σχολικά επίπεδα σχολικής διαρροής - εννέα στους δέκα έχουν εγκαταλείψει το σχολείο πριν από τη φυλάκισή τους (Little, 2015)
- μεγαλύτερη συχνότητα χρήσης ναρκωτικών ουσιών και αλκοόλ, ψυχικά προβλήματα και μαθησιακές δυσκολίες (Chitsabesan & Hughes, 2016)
- συναισθηματικά προβλήματα (Abram, 2003)
- προβλήματα συμπεριφοράς (Young et al, 2015)
- δυσκολίες στις διαπροσωπικές σχέσεις (Snow, et al, 2016)
- μη υποστηρικτικό οικογενειακό περιβάλλον

Πώς εμπλέκεται ο φορέας μας;

Για να σιγουρευτούμε ότι το ερευνητικό και εκπαιδευτικό υλικό που αναπτύσσουμε ανταποκρίνεται πλήρως στις ανάγκες των νέων, είναι απαραίτητο να ακούσουμε τις απόψεις τους και αυτές να καθορίσουν τα βήματα του έργου. Έτσι, όλες οι εταιρείες θα πάρουν συνεντεύξεις από δύο ομάδες νέων:

1. νέοι που βρίσκονται υπό κράτηση και προετοιμάζονται για αποφυλάκιση
2. νέοι που έχουν αποφυλακιστεί και επανενταχθεί στην κοινωνία.

Διενεργώντας συνεντεύξεις σε τουλάχιστον 10 άτομα από κάθε κατηγορία στις 4 χώρες υλοποίησης του έργου, θα συγκεντρωθούν δεδομένα 80 νέων, οι απόψεις των οποίων θα τροφοδοτήσουν το έργο μας.

Έτσι, χρειαζόμαστε τη βοήθειά σας για τον εντοπισμό των νέων που επιθυμούν να μοιραστούν τις απόψεις τους. Όλα τα δεδομένα τους θα παραμείνουν ανώνυμα και εμπιστευτικά και υπόκεινται στον κώδικα δεοντολογίας του Πανεπιστημίου του Gloucestershire.

Τα παραπάνω αποτελούν το έναυσμα για τον σχεδιασμό ενός εκπαιδευτικού προγράμματος που εφαρμόζεται στα καταστήματα κράτησης και εστιάζεται στις δεξιότητες που οι νέοι αντιλαμβάνονται ως απαραίτητες για την ομαλή κοινωνική τους ένταξη. **Θα ήταν χαρά για εμάς να εκπαιδευτείτε σε αυτό το πρόγραμμα και να το εφαρμόσετε πιλοτικά στο χώρο σας.**

Πλεονεκτήματα της συμμετοχής

Για τους νέους (πρώην) κρατούμενους

- Οι νέοι με παραβατική συμπεριφορά περιγράφονται ως «διπλά ευάλωτοι», επειδή η άποψή τους δεν ακούγεται και συχνά περιθωριοποιούνται. Η ευκαιρία να ακουστούν και να ληφθούν σοβαρά υπόψη οι απόψεις τους αποτελεί βασικό στόχο του έργου.
- Δίνεται η ευκαιρία στους νέους να συμβάλουν στην ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού για την υποστήριξη άλλων ατόμων που βρίσκονται στην ίδια θέση, καλλιεργώντας έτσι στους συμμετέχοντες το αίσθημα της προσφοράς και της δράσης.
- Οι συμμετέχοντες μπορούν να συμπεριλάβουν τη συμμετοχή τους στο βιογραφικό τους σημείωμα, κάτι που θα τους βοηθήσει στην αναζήτηση ευκαιριών απασχόλησης, καθώς αποτελεί τεκμήριο δεξιοτήτων επικοινωνίας, συνεργασίας και συμμετοχής.

Για τους εκπαιδευτές

- Θα έχουν την ευκαιρία συμμετοχής σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα ειδικά σχεδιασμένο για το πλαίσιο στο οποίο δραστηριοποιούνται.

- Θα έχουν την ευκαιρία να συνεργαστούν με ευρωπαίους εταίρους και θα γνωρίσουν καλές πρακτικές από άλλες χώρες, κάτι που θα συμβάλλει στην επαγγελματική τους ανάπτυξη.

Για τα καταστήματα κράτησης

- Θα δοθεί η ευκαιρία να πρωτοπορήσουν χρησιμοποιώντας σύγχρονες έρευνες για την ανάπτυξη υλικού που υποστηρίζει την επανένταξη των νέων κρατουμένων.
- Μέσω της συνεργασίας μας παρέχεται πρόσβαση σε ένα ευρύτερο δίκτυο οργανισμών για την αποτελεσματική ανταλλαγή καλών πρακτικών και τη συνεργασία.

Περισσότερες πληροφορίες

Υπεύθυνος οργανισμός του έργου για την Ελλάδα είναι το Athens Lifelong Learning Institute. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο

info@athenslifelonglearning.gr

2110138400

Παράρτημα III – Πληροφορίες για τους συμμετέχοντες

Ποιο είναι το αντικείμενο της συνέντευξης;

Η έρευνα αυτή είναι μέρος του έργου Skills4Life, το οποίο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το έργο υλοποιείται από πέντε ευρωπαίους εταίρους, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι μπορούν να συμμετάσχουν στις δράσεις του έργου νέοι από την Ελλάδα, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιταλία και τη Γαλλία.

Στόχος της έρευνας είναι να κατανοήσουν οι νέοι που αποφυλακίστηκαν τις δεξιότητες που χρειάζονται. Οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν θα χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη του προγράμματος Skills4Life, το οποίο θα βοηθήσει τους νέους που βρίσκονται υπό κράτηση να αναπτύξουν τις δεξιότητες αυτές.

Τι πρέπει να κάνω;

Αυτό που ζητάται από εσάς είναι να λάβετε μέρος σε μια συνέντευξη που θα πραγματοποιηθεί από ένα μέλος της ερευνητικής μας ομάδας. Θα σας γίνουν κάποιες ερωτήσεις σχετικά με την εμπειρία σας όσον αφορά στην τυπική εκπαίδευση. Ενδιαφερόμαστε περισσότερο να ακούσουμε το τι πιστεύετε εσείς οι ίδιοι ότι λείπει από την εκπαίδευση και θα μπορούσε να βοηθήσει στη ζωή σας μετά την αποφυλάκιση. Στόχος είναι να σας δοθεί η ευκαιρία να ακουστεί η άποψή σας. Οι συνεντεύξεις διαρκούν 25-30 λεπτά. **Αν δώσετε τη συγκατάθεσή σας, οι απαντήσεις σας θα μαγνητοφωνηθούν. Μπορείτε να ζητήσετε από την ερευνήτρια να σταματήσει την ηχογράφηση οποιαδήποτε στιγμή θελήσετε να αποκαλύψετε πληροφορίες, οι οποίες δεν θέλετε να καταγραφούν, Αν δεν θέλετε να ηχογραφηθούν οι απαντήσεις σας, ο/η ερευνητής/τρια θα κρατήσει απλά σημειώσεις.**

Ποιος συμμετέχει [όνομα χώρας];

- [όνομα], [ρόλος]
- [όνομα], [ρόλος]

Τι συμβαίνει στα δεδομένα που σας δίνω;

Όλα τα δεδομένα θα διατηρηθούν ασφαλή σύμφωνα με τον κανονισμό Προστασίας Δεδομένων. Οι ηχογραφήσεις θα απομαγνητοφωνηθούν από έμπιστους εξωτερικούς συνεργάτες οι οποίοι θα διαγράψουν όλα τα αρχεία εντός 28 ημερών. Τα λεγόμενά σας μπορεί να χρησιμοποιηθούν στις αναφορές ως παραδείγματα, όμως τα αναγνωριστικά σας στοιχεία θα παραμείνουν κρυφά. Τα δεδομένα ή οι πληροφορίες που θα δώσετε θα χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών του Skills4Life.

Τα προσωπικά δεδομένα θα είναι απόρρητα;

Ναι. Μόνο η ερευνητική ομάδα έχει πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα. Δεν θα αναφερθεί το όνομά σας. Θα δοθεί ψευδώνυμο (όχι το πραγματικό σας όνομα) ώστε κανείς να μην ξέρει ότι τα στοιχεία είναι δικά σας. **Οι εγκαταστάσεις στις οποίες βρίσκεστε θα παραμείνουν κι αυτές ανώνυμες.** Ωστόσο, είναι σημαντικό να γνωρίζετε ότι αν αποκαλύψετε οποιαδήποτε αθέμιτη πρακτική που σχετίζεται με την ασφάλεια, υποχρεούμαστε να την αναφέρουμε.

Για να διαβάσετε περισσότερα για την πολιτική απορρήτου μας, μπείτε στον ακόλουθο σύνδεσμο: [εισάγετε τον σύνδεσμο]

Τι συμβαίνει αν δεν επιθυμώ να λάβω μέρος ή αν αλλάξω γνώμη;

Η συμμετοχή είναι εθελοντική και αν δεν επιθυμείτε να συμμετάσχετε δεν θα επιβληθεί καμία ποινή. Αν αποφασίσετε πως θέλετε να συμμετάσχετε, μπορείτε να σταματήσετε τη συνέντευξη οποιαδήποτε στιγμή θελήσετε ή να αποσύρετε τα δεδομένα σας ακόμα και με το πέρας τεσσάρων εβδομάδων από την συνέντευξη. Αυτό μπορεί να συμβεί αφού επικοινωνήσετε **με τον εκπαιδευτή σας ή τον ερευνητή/τρια στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: [εισάγετε τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου].** Αφού περάσουν οι τέσσερις εβδομάδες, θα αρχίσει η ανάλυση δεδομένων και θα είναι δύσκολο να αφαιρεθούν οι πληροφορίες.

Αν επιθυμείτε να συμμετάσχετε, παρακαλούμε συμπληρώστε και υπογράψτε το έντυπο συναίνεσης.

Η έρευνα εγκρίθηκε από το την Επιτροπή Ερευνητικής Δεοντολογίας του Πανεπιστήμιο του Γκλόστερσαιρ.

Παράρτημα IV - Έντυπο συναίνεσης

Το έργο υλοποιείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Πανεπιστημίου του Gloucestershire και της Βρετανικής Ένωσης Εκπαιδευτικής Έρευνας.

Εάν επιθυμείτε να συμμετάσχετε, παρακαλούμε συμπληρώστε και υπογράψτε το παρακάτω έντυπο συγκατάθεσης.

Επιλέξτε αν συμφωνείτε ή όχι με τις παρακάτω προτάσεις	Ναι	Όχι
Κατανοώ ότι ο λόγος διεξαγωγής της συνέντευξης είναι για να εκφράσω την εμπειρία μου σχετικά με την εκπαίδευση στο σωφρονιστικό κατάστημα.		
Μου δόθηκε η ευκαιρία να κάνω ερωτήσεις και να ενημερωθώ για το έργο και την ανάμειξή μου σε αυτό.		
Κατανοώ ότι η συμμετοχή δεν είναι υποχρεωτική και ότι μπορώ να ανασύρω τη συμμετοχή μου από την έρευνα οποιαδήποτε στιγμή θελήσω, όσο συλλέγονται τα δεδομένα και μέσα στο διάστημα των τεσσάρων εβδομάδων μετά τη συνέντευξη.		
Κατανοώ ότι οποιαδήποτε πληροφορία μοιραστώ θα παραμείνει εμπιστευτική και ότι το όνομά μου δεν θα αναφερθεί πουθενά.		
Κατανοώ ότι τα λεγόμενά μου μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως παραδείγματα, αλλά θα παραμείνουν ανώνυμα.		

Όνομα: _____

Υπογραφή: _____

Ημερομηνία: _____

Στοιχεία επικοινωνίας (προαιρετικά):

[Διεύθυνση]

[Email]

Παράρτημα V – Οδηγός Συνέντευξης για Νέους Κρατουμένους

1. Μπορείτε να περιγράψετε την εκπαιδευτική σας εμπειρία στο σχολείο;

(Σκοπός αυτής της ερώτησης είναι να ανοιχτεί ο συνεντευξιαζόμενος και να έρθουν στο μυαλό του προηγούμενες εμπειρίες εκπαίδευσης και μάθησης).

2. Τι είδους δεξιότητες πιστεύετε πως χρειάζεστε για να συνεχίσετε τη ζωή έξω;

(Σκοπός αυτής της ερώτησης είναι να γίνει μια εκτίμηση του τι περίπου σκέφτονται οι συμμετέχοντες για τη ζωή έξω από τη φυλακή και τι χρειάζονται).

Υπενθύμιση - μπορεί να μιλήσουν για δεξιότητες, όπως ανάγνωση ή γραφή ή εμπορικές δεξιότητες. Δεν μας πειράζει αυτό, αλλά θέλουμε να σκεφτούν και κοινωνικές δεξιότητες που σχετίζονται με την προσωπική ανάπτυξη, όπως η αυτοκριτική, η αυτοδιαχείριση, η αίσθηση της αυτενέργειας/ελέγχου. Έτσι, μπορεί να χρειαστούν περαιτέρω υποδείξεις.

3. Πιστεύετε ότι το κανονικό σχολείο σας είχε προετοιμάσει αρκετά για αυτές τις ικανότητες;

(Η ερώτηση αυτή σχεδιάστηκε για να εξεταστεί το αν θεωρούν ότι το σχολείο βοήθησε, όσον αφορά σε αυτό το θέμα).

4. Από το 1 έως το 5, πόσο ικανοί νιώθετε να λαμβάνετε αποφάσεις για τη ζωή σας; 1= όχι πολύ ικανός/η 5= πολύ ικανός/η

(Σκοπός αυτής της ερώτησης είναι η αξιολόγηση του πόσο ικανοί νιώθουν οι συμμετέχοντες, ακόμα και υπό συνθήκες περιορισμού).

5. Μπορείτε να εξηγήσετε γιατί δώσατε αυτή την απάντηση;

(Σκοπός αυτής της ερώτησης είναι να σκεφτούν την αξιολόγησή τους, κάτι το οποίο θα τους βοηθήσει να απαντήσουν την επόμενη ερώτηση).

6. Τι θα σας βοηθούσε να αυξήσετε την ικανότητά σας να νιώθετε ικανοί να λάβετε αποφάσεις στη ζωή σας;

Υπενθύμιση: βοήθεια για τη λήψη σωστών αποφάσεων

Βοήθεια για την ανάληψη ευθυνών σε δύσκολες περιπτώσεις

Βοήθεια για αντίσταση στην πίεση των υπόλοιπων κρατουμένων

Βοήθεια ώστε να παραμείνουν ο εαυτός τους

Βοήθεια για την ανάπτυξη αυτοπεποίθησης

(Η ερώτηση αυτή σχεδιάστηκε για να κατανοηθούν ποιες κοινωνικές δεξιότητες, τις οποίες νιώθουν οι νέοι ότι πρέπει να έχουν για να αναπτύξουν το αίσθημα αυτενέργειας. Πρέπει να σημειωθεί ότι αυτή η ερώτηση μπορεί να είναι δύσκολο να κατανοηθεί από τους νέους,

απλά και μόνο επειδή είναι πιθανό να μην το έχουν σκεφτεί ποτέ. Μπορεί να χρειαστεί να κάνετε την ερώτηση με πολλούς τρόπους, ώστε να εκμαιεύσετε την απάντηση).

7. **Πώς θα μπορούσε η εκπαίδευση και η μάθηση που λαμβάνετε στο πλαίσιο της κράτησής σας να σας βοηθήσει με κάποιες από αυτές τις δεξιότητες που αναφέρατε στις προηγούμενες ερωτήσεις;**

(Η ερώτηση αυτή εστιάζει στην υπάρχουσα πρακτική που χρησιμοποιείται στις εγκαταστάσεις και τη συνδέει με τις ανάγκες που αναγνωρίστηκαν).

8. **Τι θα θέλατε να συμβαίνει περισσότερο και γιατί;**

(Σκοπός αυτής της ερώτησης είναι να ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να μοιραστούν χρήσιμα και λιγότερο χρήσιμα στοιχεία για το τι βιώνουν ήδη. Οι εγκαταστάσεις μπορεί να το βρουν χρήσιμο).

9. **Τι θα θέλατε να συμβαίνει λιγότερο, και γιατί;**

10. **Αν ήσασταν ο Διευθυντής Εκπαίδευσης αυτών των εγκαταστάσεων, τι θα κάνατε για να βοηθήσετε την ανάπτυξη δεξιοτήτων, όπως η αυτοπεποίθηση ή το αίσθημα ευθύνης για τις οποίες μιλήσαμε νωρίτερα;**

(Αυτή η ερώτηση σχεδιάστηκε για να τους κάνει να σκεφτούν τα πράγματα από την οπτική κάποιου υπεύθυνου. Βοηθά επίσης στο να ξεφύγουν από τα όρια της θέσης τους και να μπουν στη θέση κάποιου που παίρνει αποφάσεις).

Παράρτημα VI – Ερωτήσεις Συνέντευξης για τους νέους που έχουν αποφυλακιστεί

1. Τι είδους δεξιότητες πιστεύετε πως χρειάζεστε για να συνεχίσετε τη ζωή σας τώρα που βρίσκεστε πάλι πίσω στην κοινωνία;
(Σκοπός αυτής της ερώτησης είναι να αρχίσει η συζήτηση και να γίνει μια εκτίμηση του τι περίπου σκέφτονται οι συμμετέχοντες για τη ζωή έξω από τη φυλακή και τι χρειάζονται).

Υπενθύμιση - μπορεί να μιλήσουν για δεξιότητες, όπως ανάγνωση ή γραφή ή εμπορικές δεξιότητες. Δεν μας πειράζει αυτό, αλλά θέλουμε να σκεφτούν και κοινωνικές δεξιότητες που σχετίζονται με την προσωπική ανάπτυξη, όπως η αυτοκριτική, η αυτοδιαχείριση, η αίσθηση της αυτενέργειας/ελέγχου. Έτσι, μπορεί να χρειαστούν περαιτέρω υποδείξεις.

2. Θα λέγατε ότι υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ των εμπειριών που αποκομίσατε από την τυπική εκπαίδευση και από την εκπαίδευση που λάβατε κατά τη διάρκεια της κράτησής σας;
(Σκοπός αυτής της ερώτησης είναι να εξεταστεί το αν οι συμμετέχοντες ένιωσαν ότι η εκπαίδευση κατά τη διάρκεια της κράτησης ήταν διαφορετική από την τυπική εκπαίδευση που έλαβαν).

3. Ποια εκπαίδευση σας βοήθησε περισσότερο στο να αναπτύξετε τις δεξιότητες που περιγράψατε νωρίτερα και γιατί;
(Σκοπός αυτής της ερώτησης είναι να εξεταστεί το αν θεωρούν πως βοήθησε η εκπαίδευση στα πλαίσια της κράτησης. Ο λόγος που συνδέεται με τις εμπειρίες τους από το κανονικό σχολείο είναι για να τους βοηθήσει να σκεφτούν συγκριτικά, καθώς μια τέτοια σύγκριση μπορεί να είναι πιο εύκολη από το να σκεφτούν απλά την εκπαίδευση στα πλαίσια της κράτησης).

4. Από το 1 έως το 5, πόσο ικανοί νιώθετε να λαμβάνετε αποφάσεις για τη ζωή σας; 1= όχι πολύ ικανός/η 5= πολύ ικανός/η;
(Σκοπός αυτής της ερώτησης είναι η αξιολόγηση του πόσο ικανοί νιώθουν οι συμμετέχοντες, παρά το γεγονός ότι βρίσκονται υπό συνθήκες περιορισμού).

5. Μπορείτε να εξηγήσετε γιατί δώσατε αυτή την απάντηση;
(Σκοπός αυτής της ερώτησης είναι να σκεφτούν την αξιολόγησή τους, κάτι το οποίο θα τους βοηθήσει να απαντήσουν την επόμενη ερώτηση)

6. Τι θα σας βοηθούσε να νιώθετε ικανοί να λάβετε αποφάσεις στη ζωή σας;
Υπενθύμιση: Βοήθεια για τη λήψη σωστών αποφάσεων
Βοήθεια για την ανάληψη ευθυνών σε δύσκολες περιπτώσεις
Βοήθεια για αντίσταση στην πίεση των υπόλοιπων κρατουμένων
Βοήθεια ώστε να παραμείνουν ο εαυτός τους
Βοήθεια για την ανάπτυξη αυτοπεποίθησης

(Η ερώτηση αυτή σχεδιάστηκε για να κατανοηθούν ποιες κοινωνικές δεξιότητες νιώθουν οι νέοι ότι πρέπει να έχουν για να αναπτύξουν το αίσθημα αυτενέργειας). Πρέπει να σημειωθεί ότι αυτή η ερώτηση μπορεί να είναι δύσκολο να κατανοηθεί από τους νέους, απλά επειδή είναι πιθανό να μην το έχουν σκεφτεί ποτέ. Μπορεί να χρειαστεί να κάνετε την ερώτηση με πολλούς τρόπους, ώστε να εκμαιεύσετε την απάντηση).

7. Πώς πιστεύετε ότι βοήθησε η εκπαίδευση που λάβατε στο πλαίσιο της κράτησής σας να αναπτύξετε κάποιες από αυτές τις δεξιότητες που αναφέρατε στις προηγούμενες ερωτήσεις;

(Η ερώτηση αυτή εστιάζει στην υπάρχουσα πρακτική που χρησιμοποιείται στις εγκαταστάσεις και τη συνδέει με τις ανάγκες που αναγνωρίστηκαν).

Υπενθύμιση: μπορεί να χρειαστεί να επεκταθείτε περισσότερο αν απαντήσουν ότι δεν βοήθησε.

8. Τι θα θέλατε να είχαν κάνει περισσότερο και γιατί;

(Σκοπός αυτής της ερώτησης είναι να κάνει τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τα σημαντικά και τα λιγότερο σημαντικά στοιχεία του τι βίωσαν κατά τη διάρκεια της κράτησής τους, τώρα που επέστρεψαν στην κοινωνία - αν δεν το σχολίασαν ήδη στην προηγούμενη ερώτηση).

9. Τι θα θέλατε να έκαναν λιγότερο, και γιατί;

10. Αν ήσασταν ο Διευθυντής Εκπαίδευσης των εγκαταστάσεων στις οποίες βρεθήκατε, τι θα είχατε κάνει για να βοηθήσετε την ανάπτυξη δεξιοτήτων, όπως η αυτοπεποίθηση ή το αίσθημα ευθύνης για τις οποίες μιλήσαμε νωρίτερα;

(Αυτή η ερώτηση σχεδιάστηκε για να τους κάνει να σκεφτούν τα πράγματα από την οπτική κάποιου υπεύθυνου. Βασίζεται επίσης και στο πλεονέκτημα που υπάρχει πια λόγω του ότι βρίσκονται στην κοινωνία και μπορούν να σκεφτούν ποιες θα μπορούσαν να είναι οι ανάγκες τους).

Παράρτημα VII – Έντυπο αναφοράς

Ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας! Οι απαντήσεις σας θα μας βοηθήσουν να σχεδιάσουμε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για νέους που βρίσκονται υπό κράτηση ώστε να προετοιμαστούν κατάλληλα για την αποφυλάκισή τους.

Να θυμάστε ότι μπορείτε να αποσύρετε τις απαντήσεις σας από την έρευνα, μετά το πέρας τεσσάρων εβδομάδων από σήμερα. Για να γίνει αυτό, επικοινωνήστε με τους ερευνητές [μέσω κάποιου εκπαιδευτή σας](#) ή στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου [εισάγετε τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου].

Αν έχετε ερωτήσεις για αυτό το έργο, τότε επικοινωνήστε με τον βασικό ερευνητή/τρια [όνομα]: [διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου]

Αν δεν νιώθετε άνετα με τη συμμετοχή σας σε αυτή την έρευνα και χρειάζεστε στήριξη, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον ψυχολόγο ή να καλέσετε στο [τοπικός φορέας στήριξης]. Μπορείτε να βρείτε στήριξη ψυχικής υγείας εδώ: [εισάγετε σύνδεσμο των σχετικών τοπικών υπηρεσιών]

Η έρευνα εγκρίθηκε από το την Επιτροπή Ερευνητικής Δεοντολογίας του Πανεπιστήμιο του Γκλόστερσαιρ.

Συνιστάται να κρατήσετε αντίγραφο του εντύπου αναφοράς.

Παράρτημα VIII – Κωδικοποίηση των συνεντεύξεων

Ο παρών οδηγός περιλαμβάνει τα βήματα για την κωδικοποίηση των δεδομένων των συνεντεύξεων. Περιλαμβάνει επίσης το πλαίσιο κωδικοποίησης που σχεδιάστηκε από το UoG και έναν πίνακα κωδικοποίησης, στην περίπτωση χειροκίνητης κωδικοποίησης.

Κωδικοποίηση των δεδομένων με τη χρήση του Word

Βήμα 1

Εισάγετε τα δεδομένα στην πρώτη στήλη του πίνακα που θα βρείτε στην τελευταία σελίδα.

Βήμα 2

Διαβάστε προσεκτικά τα δεδομένα, ερώτηση-ερώτηση και διαλέξτε τον κωδικό που περιγράφει καλύτερα τα δεδομένα. Τοποθετήστε τον κωδικό δίπλα από τα δεδομένα στην επόμενη στήλη. Οι κωδικοί αντιστοιχούν σε γενικές γραμμές και αναφέρονται με τη σειρά που θα τους βρείτε στα δεδομένα των συνεντεύξεων.

Ωστόσο, οποιοσδήποτε κωδικός μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τις απαντήσεις οποιασδήποτε ερώτησης. Πρόκειται για μια διαδικασία αφαιρετικής κωδικοποίησης.

Βεβαιωθείτε ότι τα δεδομένα έχουν απομαγνητοφωνηθεί σε μορφή αρχείου Word.

Βήμα 3

Καθώς μελετάτε τα δεδομένα μπορεί να βρείτε στοιχεία που δεν ταιριάζουν στο πλαίσιο κωδικοποίησης αλλά θεωρείτε πως είναι σχετικά και πρέπει να κωδικοποιηθούν. Σκεφτείτε έναν κωδικό και τοποθετήστε τον στην τελευταία στήλη δίπλα από τα δεδομένα με τα οποία σχετίζεται. Βεβαιωθείτε ότι οι επιπλέον κωδικοί σχετίζονται με τα ερωτήματα της έρευνας πριν τους προσθέσετε. Πρόκειται για μια διαδικασία επαγωγικής κωδικοποίησης.

Βήμα 4

Στην τρίτη στήλη του πίνακα, συμπεριλάβετε αποσπάσματα από τη συνέντευξη (2 ή 3 από κάθε συνέντευξη) που θεωρείτε ότι σχετίζονται άμεσα με τον κωδικό. Αυτό μπορεί ισχύει τόσο στην αφαιρετική όσο και στην επαγωγική κωδικοποίηση. Μεταφράστε αυτά τα αποσπάσματα στα Αγγλικά. Τα αποσπάσματα αυτά θα χρησιμοποιηθούν στην τελική έκθεση.

Βήμα 5

Ολοκληρώστε τα βήματα 1-4 για όλες τις συνεντεύξεις και στη συνέχεια αποστείλετε όλο το υλικό στην ομάδα του UoG.

Κωδικοποίηση των δεδομένων με τη χρήση του λογισμικού NVivo

Βήμα 1

Το UoG θα σας στείλει ένα αρχείο Nvivo που περιέχει το πλαίσιο κωδικοποίησης.

Βήμα 2

Αποθηκεύστε τα αρχεία σας όπως προτείνεται στο κίτρινο πλαίσιο και, στη συνέχεια, μεταφορτώστε τα στο αρχείο Nvivo File του UoG. Αυτό σημαίνει ότι έχετε ήδη στη διάθεσή σας όλα τα δεδομένα και το πλαίσιο κωδικοποίησης για να τα κωδικοποιήσετε.

Βήμα 3

Μελετήστε τα δεδομένα από όλες τις συνεντεύξεις. Κωδικοποιήστε κάθε μέρος των δεδομένων επιλέγοντας και σύροντας το κείμενο στον κωδικό που πιστεύετε ότι του ταιριάζει. Οι κωδικοί αντιστοιχούν στη σειρά με την οποία βρίσκετε τα δεδομένα των συνεντεύξεών σας. Ωστόσο, οποιοσδήποτε κωδικός θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τις απαντήσεις σε οποιαδήποτε ερώτηση. Πρόκειται για μια διαδικασία επαγωγικής κωδικοποίησης.

Βήμα 4

Καθώς μελετάτε τα δεδομένα, μπορεί να εντοπίσετε στοιχεία που δεν ταιριάζουν στο πλαίσιο κωδικοποίησης, αλλά θεωρείτε ότι είναι σχετικά και χρειάζεται να κωδικοποιηθούν. Μπορείτε να προσθέσετε μια ετικέτα κάτω από οποιαδήποτε από τις κατηγορίες του πλαισίου κωδικοποίησης (χρησιμοποιώντας τις οδηγίες του NVivo). Χρησιμοποιήστε μια ετικέτα που περιγράφει καλύτερα τα δεδομένα και βεβαιωθείτε ότι δεν αντιστοιχεί σε κανέναν από τους άλλους κωδικούς. Βεβαιωθείτε ότι τυχόν επιπλέον κωδικοί είναι σχετικοί με τα ερευνητικά ερωτήματα πριν τους προσθέσετε. Πρόκειται για μια διαδικασία επαγωγικής κωδικοποίησης.

Βήμα 5

Ολοκληρώστε τα βήματα 1-5 για όλες τις συνεντεύξεις. Αποθηκεύστε τα αρχεία αναφέροντας τη χώρα σας στον τίτλο του αρχείου. Στη συνέχεια, στείλτε με email ολόκληρο το αρχείο Nvivo στην ομάδα UoG.

Περαιτέρω συμβουλές

Το πλαίσιο κωδικοποίησης προσφέρει κατευθυντήριες οδηγίες. Αν στις συνεντεύξεις αναφέρονται πληροφορίες που δεν περιγράφονται από κάποιο κωδικό, ακολουθήστε το Βήμα 3.

Η επαγωγική κωδικοποίηση (Βήμα 3) είναι πολύ σημαντική, καθώς ενδέχεται να έχουν παραλειφθεί σημαντικά ζητήματα κατά την ανάπτυξη του πλαισίου κωδικοποίησης. Οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με τις δεξιότητες ή την υποστήριξη που χρειάζονται οι

κρατούμενοι είναι σημαντική, καθώς συμβάλει στον σχεδιασμό του εκπαιδευτικού περιεχομένου.

Οι κωδικοί από τα Βήματα 2 και 3 πρέπει να τοποθετηθούν στον πίνακα όσες φορές εμφανίζονται. Ένας κωδικός που εμφανίζεται πολλές φορές αναδεικνύει τη σημασία της συγκεκριμένης δεξιότητας και επηρεάζει τον σχεδιασμό του εκπαιδευτικού περιεχομένου.

Η λίστα κωδικών κάθε συνέντευξης συνοψίζει το περιεχόμενο της συγκεκριμένης συνέντευξης. Η ομάδα του UoG δεν θα έχει πρόσβαση στην αρχική συνέντευξη και, επομένως, πρέπει να έχει μια καλή εικόνα της συζήτησης κατά τη διάρκεια της συνέντευξης την οποία και λαμβάνει από τους κωδικούς.

Το πλαίσιο κωδικοποίησης

- 1 Προηγούμενη εκπαιδευτική εμπειρία
 - Θετικές εμπειρίες
 - Αρνητικές εμπειρίες
- 2 Δεξιότητες που πιστεύουν ότι χρειάζονται για το μέλλον. Μπορείτε να προσθέσετε και άλλους κωδικούς ανάλογα με τα δεδομένα σας. Τοποθετήστε τους στη στήλη επαγωγικής κωδικοποίησης.
 - Ανάγνωση
 - Γραφή
 - Σύνταξη βιογραφικού σημειώματος ή επαγγελματικές δεξιότητες
 - Ψηφιακές δεξιότητες
 - Αναστοχασμός
 - Αυτοέλεγχος
 - Συναισθηματική βοήθεια
 - Διαπροσωπικές δεξιότητες
- 3 Υποστήριξη από το σχολείο
- 4 Λήψη αποφάσεων και ατομική ευθύνη – από το 1 έως το 5. Σημειώστε τον αριθμό.
- 5 Επίπεδο ατομικής ευθύνης
 - Υψηλό επίπεδο ατομικής ευθύνης
 - Μέτριο επίπεδο ατομικής ευθύνης
 - Χαμηλό επίπεδο ατομικής ευθύνης
- 6 Τι θα βοηθούσε στη λήψη αποφάσεων: τα στοιχεία αυτά θα μπορούσαν να κωδικοποιηθούν περαιτέρω ως εξής. Μπορείτε να προσθέσετε περισσότερα αν χρειαστεί.
 - Παροχή υποστήριξης κατά την ανάληψη ευθυνών σε δύσκολες καταστάσεις
 - Παροχή υποστήριξης για αντίσταση στην πίεση των συνομηλίκων
 - Παροχή υποστήριξης για την ενδυνάμωση του εαυτού
 - Παροχή υποστήριξης για την ανάπτυξη της αυτοπεποίθησης
- 7 Πρακτικές συμβουλές για την ενίσχυση των παραπάνω - επαγωγική/ανοικτή κωδικοποίηση
- 8 Χρήσιμες πρακτικές που εφαρμόζονται στα σωφρονιστικά καταστήματα - επαγωγική/ανοικτή κωδικοποίηση

- 9 Πρακτικές που οι συμμετέχοντες δεν θεωρούν χρήσιμες στο περιβάλλον κράτησης - επαγωγική/ανοικτή κωδικοποίηση
- 10 Αν ήμουν υπεύθυνος θα... - επαγωγική/ανοικτή κωδικοποίηση

Πίνακας Κωδικοποίησης

Δεδομένα (εισάγετε τα δεδομένα της συνέντευξης εδώ)	Παραγωγική Κωδικοποίηση (τοποθετήστε έναν κωδικό από το παραπάνω πλαίσιο, ο οποίος περιγράφει καλύτερα τα δεδομένα)	Επαγωγική Κωδικοποίηση (σκεφτείτε μια λέξη/φράση που περιγράφει καλύτερα τα δεδομένα)	Απόψεις (λεγόμενα των συμμετεχόντων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στην τελική έκθεση για την απεικόνιση των κωδικών)

SKILLS4LIFE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.